

Budapest,
2007. február 27.,
kedd

22. szám
I. kötet

Ára: 777,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

9/2007. (II. 27.) OKM r.	A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, valamint egyes oktatási jogszabályok módosításáról szóló 17/2004. (V. 20.) OM rendelet, továbbá a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet módosításáról*	1018
10/2007. (II. 27.) SZMM r.	Az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzékbe történő felvétel és törlés eljárási rendjéről szóló 1/2006. (II. 17.) OM rendelet módosításáról	1019
5/2007. (II. 27.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	1042
6/2007. (II. 27.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	1049
	A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának közleménye	1055
	Helyesbítés	1056

* A rendelet melléklettel teljes szövegét a Magyar Közlöny 2007. évi 22. számának II. kötete tartalmazza, melyet az érintett előfizetők (sportiskolák) kérés nélkül, más előfizetők kérésre, CD-n megkapnak (telefon: 266-9290/237 és 238 mellék; fax: 338-4746; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357).

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány tagjainak rendeletei

Az oktatási és kulturális miniszter 9/2007. (II. 27.) OKM rendelete

a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, valamint egyes oktatási jogszabályok módosításáról szóló 17/2004. (V. 20.) OM rendelet, továbbá a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet módosításáról*

A közoktatásról szóló – többször módosított – 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: közoktatásról szóló törvény) 94. §-a (1) bekezdésének *a)*, *b)* és *f)* pontjában, valamint a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 97. §-ának *b)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, továbbá a közoktatásról szóló törvény 8/A. §-ának, 45. §-ának (2) bekezdésében, 131. §-ának (6) bekezdésében, továbbá a közoktatásról szóló törvény módosításáról rendelkező 2003. évi LXI. törvény 90. §-a (2) bekezdésének *d)* pontjában foglaltak végrehajtására, az oktatási és kulturális miniszter feladat- és hatásköréről szóló 167/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *a)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, valamint egyes oktatási jogszabályok módosításáról szóló 17/2004. (V. 20.) OM rendelet (a továbbiakban: R.) 2/A. §-sal és azt megelőzően a következő alcímmel egészül ki:

„A közoktatási típusú sportiskolai kerettanterv

2/A. § (1) A közoktatásról szóló törvény 20. §-a (1) bekezdésének *b)–d)* és *f)* pontjában felsorolt iskolák – meghatározott sportág, sportágak tekintetében – akkor láthatják el a sportiskola feladatait, ha a pedagógiai programjuk elkészítésénél figyelembe veszik az adott sportág utánpótlás-nevelésével összefüggő feladatokat, ennek érdekében helyi tantervüket a közoktatási típusú sportiskolai keret-

terv alapján készítik el, továbbá biztosítják a testnevelés tantárgy emelt szintű oktatását (e rendelet alkalmazásában a továbbiakban: sportiskola), valamint megfelelnek az e §-ban meghatározott követelményeknek.

(2) A sportiskola olyan sportág tekintetében láthatja el az utánpótlás nevelésével összefüggő feladatokat, amely tekintetében – az utánpótlás-nevelés valamennyi kérdésére kiterjedő – megállapodást kötött egy vagy több sportegyesülettel, valamint azzal az országos sportági szakszövetséggel vagy országos sportági szövetséggel (a továbbiakban együtt: szakszövetség), amelynek a sportegyesület tagja. Az utánpótlás nevelésével összefüggő feladatokat a sportiskola az utánpótlás-nevelést végző sportegyesület és az azt szakmailag koordináló szakszövetség közreműködésével határozza meg.”

2. §

Az R. 2. számú melléklete

a) „Az oktatási miniszter által – a benyújtó hozzájárulásával – kihirdetett kerettantervek” felsorolása a következő 13. ponttal egészül ki:

„13. A kerettanterv neve: Közoktatási típusú sportiskolai kerettanterv

A kerettanterv benyújtója: Wesselényi Miklós Sport Közalapítvány és a Csanádi Árpád Általános Iskola és Gimnázium (Budapest)”;

b) az e rendelet mellékleteként kiadott „KÖZOKTATÁSI TÍPUSÚ SPORTISKOLAI KERETTANTERV”-vel egészül ki.

3. §

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a következő 39/J. §-sal és azt megelőzően a következő alcímmel egészül ki:

„A sportiskolai nevelés és oktatás

„39/J. § (1) A közoktatási törvény 20. §-a (1) bekezdés *b)–d)* és *f)* pontjában felsorolt iskolák akkor láthatják el a sportiskola feladatait, ha a közoktatási típusú sportiskolai kerettantervben meghatározottak alapján elkészített helyi tantervük végrehajtásához szükséges feltételekkel – a sportiskolai utánpótlás-nevelésben közreműködő sportegyesülettel, valamint az adott sportág országos sportági szakszövetségével vagy országos sportági szövetségével (a továbbiakban együtt: szakszövetség) kötött megállapodásban foglaltakat is figyelembe véve – rendelkeznek, illetve a feltételek fokozatosan megteremthetők, továbbá az iskola a központi sportigazgatásért felelős szerv szakmai háttérintézményével az utánpótlás-neveléssel kapcsolatos szakmai munka segítésére megállapodást kötött.

(2) A sportiskolai feladatot ellátó iskola (a továbbiakban: sportiskola) nem láthat el kötelező felvételi feladato-

* A rendelet melléklettel teljes szövegét a Magyar Közlöny 2007. évi 22. számának II. kötete tartalmazza, melyet az érintett előfizetők (sportiskolák) kérés nélkül, más előfizetők kérésre, CD-n megkapnak (telefon: 266-9290/237 és 238 mellék; fax: 338-4746; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357).

kat, továbbá biztosítani kell a tanulmányok folytatását azok részére is, akik a sportiskolai kerettanterv tekintetében nem megfelelő sporttevékenység, illetve sportbéli fejlődés miatt a sportiskolai kerettanterv alapján végzett oktatásban nem vehetnek részt.

(3) A sportiskolai kerettanterv alapján végzett oktatásba az a tanuló vehető fel, aki megfelel a sportegészségügyi alkalmassági és fizikai képesség felmérési vizsgálat követelményeinek.

(4) A sportiskola működéséhez szükséges – a sportegyesülettel, valamint az adott sportág szakszövetségével kötött megállapodás alapján nem fedezett – többletköltséget a fenntartónak kell biztosítania.”

4. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 5. §-ának (2) bekezdésében a „foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter” szöveg helyébe a „szociális és munkaügyi miniszter” és az „oktatási miniszter” szöveg helyébe az „oktatási és kulturális miniszter”, az 5. § (8) bekezdésében az „oktatási miniszterhez” szöveg helyébe az „oktatási és kulturális miniszterhez” szöveg, továbbá az R. 1. és 2. számú mellékletének címében az „oktatási miniszter” szöveg helyébe a „miniszter” szöveg lép.

Dr. Hiller István s. k.,
oktatási és kulturális miniszter

A szociális és munkaügyi miniszter 10/2007. (II. 27.) SZMM rendelete

az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzékbe történő felvétel és törlés eljárási rendjéről szóló 1/2006. (II. 17.) OM rendelet módosításáról

A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény 4. § (2) bekezdésének *a)* pontjában, a 48. § (3) bekezdésében, valamint a szociális és munkaügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 170/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 3. § *ec)* pontjában kapott felhatalmazás alapján – az 1. § tekintetében az oktatási és kulturális miniszterrel, a szakképesítésért felelős miniszterekkel, a Központi Statisztikai Hivatal elnökével és a Közbeszerzések Tanácsa elnökével egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. §

(1) Az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzékbe történő felvétel és törlés eljárási rendjéről szóló 1/2006. (II. 17.) OM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A szakképesítésért felelős miniszter a javaslatot a (4) bekezdésben meghatározott okmányokkal együtt szakmai véleményezésre megküldi a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézetnek (a továbbiakban: NSZFI) és az Szt. 4. § (3) bekezdésének *b)* pontjában meghatározott, a szakképzési szerkezet folyamatos fejlesztését és korszerűsítését szolgáló bizottságnak (a továbbiakban: OKJ bizottság) is. Az NSZFI és az OKJ bizottság a szakképesítésért felelős miniszter által megküldött javaslattal kapcsolatos véleményét, a javaslatnak az NSZFI-be és az OKJ bizottsághoz való megérkezésétől számított harminc napon belül alakítja ki.”

(2) Az R. 1. számú mellékletének „Országos Képzési Jegyzék 2006” alcíme és az azt követő táblázat helyébe az e rendelet *1. számú mellékletével* megállapított alcím és táblázat lép.

(3) Az R. 1. számú mellékletének „Jelmagyarázat” része alatti „2. oszlop – Szakképesítés megnevezése” alcíme alatti

„2: Művészeti szak: párhuzamos oktatás, a szakmai évfolyamok számozása megegyezik az általános műveltséget megalapozó, illetve az érettségire felkészítő ismereteket nyújtó évfolyamok számozásával; a 7. oszlopban az évfolyamok száma a nem párhuzamos oktatás szakképzési évfolyamainak számát jelenti; az adott szakképesítésnél az iskolarendszeren kívüli képzésre vonatkozó, a szakképesítés sajátosságait figyelembe vevő további feltételeket, illetve az egyéni felkészülés lehetőségét a szakmai és vizsgakövetelmény határozza meg.” szövegrész helyébe a

„2: Művészeti szak: párhuzamos oktatás, a szakmai évfolyamok számozása megegyezik az általános műveltséget megalapozó, illetve az érettségire felkészítő ismereteket nyújtó évfolyamok számozásával; a 7. oszlopban az első évfolyamszám a az érettségire épülő szakképző évfolyamok számát, a második évfolyamszám a párhuzamos oktatás évfolyamainak számát jelenti; az adott szakképesítésnél az iskolarendszeren kívüli képzésre vonatkozó, a szakképesítés sajátosságait figyelembe vevő további feltételeket, illetve az egyéni felkészülés lehetőségét a szakmai és vizsgakövetelmény határozza meg.” szövegrész lép.

(4) Az R. 1. számú mellékletének „Jelmagyarázat” része alatti „7. oszlop – A szakképesítés megszerzéséhez szükséges képzés maximális időtartama” alcíme alatti szövegrész második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Ahol csak az óraszám adott ott kizárólag iskolarendszeren kívül oktatható a szakképesítés kivéve, ha a központi program az oktatási és kulturális miniszter és

a szociális és munkaügyi miniszter egyetértésével kiadásra került.”

(5) Az R. 1. számú mellékletének „Jelmagyarázat” része alatti „9. oszlop – A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter” alcím és az azt követő szövegrész helyébe a következő alcím és rendelkezés lép:

„9. oszlop – A szakképesítésért felelős miniszter

Rövidítések jelmagyarázata

i = kizárólag iskolai rendszerű szakképzésben megszerezhető szakképesítés; EüM = egészségügyi miniszter; FVM = földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter; GKM = gazdasági és közlekedési miniszter; HM = honvédelmi miniszter; IRM = igazságügyi és rendészeti miniszter; KSH = Központi Statisztikai Hivatal elnöke; KT = Közbeszerzések Tanácsa elnöke, KvVM = környezetvédelmi és vízügyi miniszter; OKM = oktatási és kulturális miniszter; ÖTM = önkormányzati és területfejlesztési miniszter; PM = pénzügyminiszter; SZMM = szociális és munkaügyi miniszter.”

2. §

Az R. az e rendelet 2. számú mellékleteként kiadott, a hiány-szakképesítések régiónkénti jegyzékét tartalmazó 3. számú melléklettel egészül ki.

3. §

(1) Ez a rendelet kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) az R. 6. § (2) bekezdése,

b) az R. módosításáról szóló 25/2006. (VI. 8.) OM rendelet 2–3. §-a,

c) a szociális és munkaügyi miniszter hatáskörébe tartozó egyes szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról szóló 2/2006. (VIII. 8.) SZMM rendelet 2. §-ának (3) bekezdése.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R.

a) 3. §-ának (6) bekezdésében az „NSZI, az OKJ bizottság, valamint az NFI” szövegrész helyébe az „NSZFI és az OKJ bizottság” szövegrész,

b) 4. § (1) bekezdésében az „NSZI, az OKJ bizottság és az NFI” szövegrész helyébe az „NSZFI és az OKJ bizottság” szövegrész,

c) 4. §-ának (2) bekezdésében „az Országos Szakképzési Tanács (a továbbiakban: OSZT)” szövegrész helyébe „a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Tanács (a továbbiakban: NSZFT)” szövegrész,

d) 4. §-ának (3)–(6) bekezdésében „az OSZT” szövegrész helyébe „az NSZFT” szövegrész,

e) 3. §-ának (1) bekezdésében „az oktatási miniszternél” szövegrész helyébe „a szociális és munkaügyi miniszternél” szövegrész,

f) 4. §-ának (1) bekezdésében „az oktatási miniszternek” szövegrész helyébe „a szociális és munkaügyi miniszternek” szövegrész,

g) 4. §-ának (2)–(6) bekezdésében „az oktatási miniszter” szövegrész helyébe „a szociális és munkaügyi miniszter” szövegrész,

h) 6. §-ának (3) bekezdésében a „kiadásra került” szövegrész helyébe „hatályba lépett” szövegrész,

i) 6. §-ának (4) bekezdés a) pontjában a „kiadásától” szövegrész helyébe „hatálybalépésétől” szövegrész lép.

(4) Az e rendelet 2. számú mellékleteként kiadott hiány-szakképesítések régiónkénti jegyzéke tekintetében a „31 521 09 1000 00 00 Gépi forgácsoló” szakképesítés alatt „31 521 09 0000 00 00 Gépi forgácsoló” szakképesítést, a „31 521 10 1000 00 00 Géplakatos” szakképesítés alatt „31 521 10 0000 00 00 Géplakatos” szakképesítést, a „31 521 24 1000 00 00 Szerkezetlakatos” szakképesítés alatt „31 521 25 0000 00 00 Szerkezetlakatos” szakképesítést a „33 521 08 0000 00 00 Szerszámkészítő” szakképesítés alatt „33 521 07 0000 00 00 Szerszámkészítő” szakképesítést is érteni kell.

Kiss Péter s. k.,
szociális és munkaügyi miniszter

1. számú melléklet a 10/2007. (II. 27.) SZMM rendelethez

Országos Képzési Jegyzék 2007.

Sor- szám	Szakképzítés azonosító száma			Szakképzítés megnevezése	Szakképzések köre										Szakma- csoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter			
	szint	tanulmányi terület	sor- szám		Azonosító szám				Rész-szakképzítés		Elágazás		Ráépülés										
					alap- szak- képzítés	rész- szak- képzítés	elágazás	ráépülés	szint	sor- szám	megnevezés	szint	sor- szám	megnevezés									
																					szint	sor- szám	megnevezés
1.				2.				3.				4.				5.	6.	7.	8.	9.			
1.	54	723	01	Ápoló	1	0	0	0											3 év 4600 óra	3212	EUM		
					0	0	0	1							54 01	Diabetológiai szakápoló		1200 óra					
					0	0	0	1							54 02	Epidemiológiai szakápoló		1200 óra					
					0	0	0	1							54 03	Felnőtt aneszteziológiai és intenzív szakápoló		1600 óra					
					0	0	0	1							54 04	Foglalkozássegésségügyi szakápoló		1200 óra					
					0	0	0	1							54 05	Geriatríai szakápoló		1200 óra					
					0	0	0	1							54 06	Hospice szakápoló		1200 óra					
					0	0	0	1							54 07	Kórházi közösségi szakápoló		1200 óra					
					0	0	0	1							54 08	Légzőszervi szakápoló		1200 óra					
					0	0	0	1							54 09	Nefrológiai szakápoló		1200 óra					
					0	0	0	1							54 10	Onkológiai szakápoló		1200 óra					
					0	0	0	1							54 11	Pszichiátriai szakápoló		1200 óra					
				0	0	0	1							54 12	Sürgősségi szakápoló		2 év 2000 óra						
2.	33	723	01	Ápolási asszisztens	1	0	0	0										1	1993.	-	3212	EUM	
3.	54	723	02	Csecsemő- és gyermekápoló	1	0	0	0										1	1993.	-	3 év 4600 óra	3212	EUM
					0	0	0	1							54 01	Gyermekek aneszteziológiai és intenzív szakápoló		1600 óra					
4.	55	725	01	Diagnosztikai technológus														1	2006.	i	2,5 év	3232	EUM
					0	0	1	0						55 01	Képi diagnosztikai és intervenció asszisztens								
					0	0	1	0						55 02	Orvosi diagnosztikai laboratóriumi technológus								
5.	52	720	01	Egészségügyi asszisztens	0	0	1	0												2 év 2000 óra	3231	EUM	
					0	0	1	0															
					0	0	1	0															
					0	0	0	1															
					0	0	0	1															
					0	0	0	1															
					0	0	0	1															
					0	0	0	1															
					0	0	0	1															
					0	0	0	1															
					0	0	0	1															
					0	0	0	1															
6.	54	146	01	Egészségügyi gyakorlatvezető ³	0	0	0	0										1	2001.	-	1200 óra	3419	EUM
7.	31	853	02	Egészségügyi kártevőirtó-fertőtlenítő														1	2006.	-	1200 óra	5353	EUM
					0	0	1	0						31 01	Egészségügyi kártevőirtó								
					0	0	1	0						31 02	Egészségügyi kártevőirtó szakmunkás								
					0	0	1	0						31 03	Fertőtlenítő sterilizáló								
8.	54	345	01	Egészségügyi menedzser ³	0	0	0	0										1	2000.	-	1200 óra	3232	EUM
9.	54	724	01	Fogtechnikus és fülleszték-készítő ⁴	0	0	0	0										1	2006.	-	3 év 3000 óra	3248	EUM
					0	1	0	0	52 01	Fülleszték-készítő								800 óra					
10.	54	789	01	Gyógyászati segédeszköz-forgalmazó	0	0	0	0										1	1999.	-	1200 óra	5112	EUM
11.	54	725	02	Kórházi, szövettani szakasszisztens	0	0	1	0										1	2006.	-	3 év 3000 óra	3232	EUM
					0	0	1	0						54 01	Citológiai szakasszisztens								
					0	0	1	0						54 02	Elektronmikroszkópos szakasszisztens								
					0	0	1	0						54 03	Hisztokémiai, immunhisztokémiai szakasszisztens								
12.	52	726	01	Masszőr	0	0	1	0										1	1993.	-	2 év 2000 óra	5314	EUM
					0	0	1	0						52 01	Gyógymasszőr								
					0	0	1	0						52 02	Sportmasszőr								
13.	52	723	01	Mentőápoló	0	0	0	0										1	1993.	-	2 év 2400 óra	3212	EUM
					0	1	0	0	33 01	Betegkísérő										600 óra			
14.	52	725	02	Műtői asszisztens	0	1	0	0	33 01	Gipszmester								1	2006.	-	800 óra	3232	EUM
					0	1	0	0	33 02	Műtősegéd										800 óra			
					0	0	1	0						52 01	Boncmester								
					0	0	1	0						52 02	Műtőtechnikus								
					0	0	0	1						54 01	Endoszkópos szakasszisztens								
					0	0	0	1						54 02	Műtői szakasszisztens								

Sor- szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre												Szakma- csoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter	
	Azonosító szám				Rész-szakképesítés		Elágazás		Ráépülés														
	alap- szak- képesítés	rész- szak- képesítés	elágazás		ráépülés	azonosító szint	azonosító sor- szám	megnevezés	azonosító szint	azonosító sor- szám	megnevezés	azonosító szint	azonosító sor- szám	megnevezés									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.					
15.	51	542	01	Ortopédiai eszközkészítő ⁴	0	0	1	0				51	01	Ortopédiai kötszerész és fűzőkészítő			1	2006.	-	2 év 2000 óra	7329	EuM	
16.	54	725	03	Orvosi laboratóriumi technikai asszisztens	1	0	0	0									1	1999.	-	2,5 év 2500 óra 1200 óra	3232	EuM	
					0	1	0	0	31	01	Egészségügyi laboráns												
					0	0	0	1									54	01	Hematológiai, transzfúziológiai szakasszisztens				
					0	0	0	1									54	02	Humán genetikai szakasszisztens				
					0	0	0	1									54	03	Kémiai laboratóriumi szakasszisztens				
					0	0	0	1									54	04	Mikrobiológiai szakasszisztens				
17.	52	725	04	Radiográfus	1	0	0	0									1	2006.	-	2 év 2000 óra 800 óra 800 óra 800 óra	3232	EuM	
					0	0	0	1									54	01	CT, MRI szakasszisztens				
					0	0	0	1									54	02	Intervenció szakasszisztens				
					0	0	0	1									54	03	Nukleáris medicina szakasszisztens				
					0	0	0	1									54	04	Sugárterápiás szakasszisztens				
					0	0	0	1									54	05	Szonográfus szakasszisztens				
18.	54	726	01	Rehabilitációs tevékenység terapeuta	1	0	0	0									1	1999.	-	3 év 3600 óra 1200 óra 900 óra	3239	EuM	
19.	55	761	01	Csecsemő- és gyermeknevelő- gondozó	0	0	0	0									54	01	Gyógyújszás foglalkoztató				
20.	54	761	02	Gyermekgondozó-nevelő	0	1	0	0	33	61	Gyermekek- és ifjúsági felügyelő						2	2006.	-	300 óra 250 óra 2 év 2000 óra	3412	SZMM-OKM	
					0	0	1	0				54	01	Gyermekegkothoni asszisztens									
					0	0	1	0				54	02	Kisgyermekgondozó, -nevelő									
					0	0	0	0															
21.	55	762	01	Ifjúságsegítő	0	0	0	0									2	2001.	i	2 év	3313	OKM	
22.	52	223	01	Jelnyelvi tolmács	0	0	0	0									2	2003.	-	1200 óra 1000 óra 1000 óra	3717	SZMM	
					0	1	0	0	31	01	Relé jelnyelvi tolmács												
23.	33	761	01	Nevelőszülő	0	0	0	0									2	1993.	-	300 óra	3314	SZMM	
24.	33	762	01	Szociális gondozó	0	0	1	0				33	01	Fogyatékosok gondozója			2	2001.	-	2 év 2000 óra	3315	SZMM	
					0	0	1	0				33	02	Szociális gondozó és ápoló									
25.	54	762	01	Szociális segítő	0	0	1	0				54	01	Rehabilitációs nevelő, segítő			2	2006.	-	2 év 2000 óra	3315	SZMM	
					0	0	1	0				54	02	Szociális asszisztens									
					0	0	1	0				54	03	Szociális, gyermek- és ifjúságvédelmi üggyintéző									
					0	0	0	1								54	01	Foglalkoztatás-szervező			600 óra		
					0	0	0	1								54	02	Mentálhigiénés asszisztens			600 óra		
					0	0	0	1								54	03	Szociokulturális animátor			600 óra		
26.	54	762	02	Szociális szakgondozó	0	0	1	0				54	01	Gerontológiai gondozó			2	2006.	-	2 év 2000 óra	3311	SZMM	
					0	0	1	0				54	02	Pszichiátriai gondozó									
					0	0	1	0				54	03	Szenvedélybeteg-gondozó									
					0	0	1	0				54	04	Szociális gondozó, szervező									
27.	54	761	01	Családpedagógiai mentor	0	0	0	0									3	2004.	-	1 év 1000 óra	3319	OKM	
28.	55	146	01	Gyakorlati oktató	0	0	0	0									3	2006.	i	2 év	3419	OKM	
29.	54	140	01	Gyógypedagógiai asszisztens	0	0	0	0									3	1993.	-	2 év 2000 óra 400 óra	3415	OKM	
					0	0	0	1									54	01	Autisták gyógypedagógiai asszisztense			400 óra	
					0	0	0	1									54	02	Beszédfogyatékosok gyógypedagógiai asszisztense			400 óra	
					0	0	0	1									54	03	Értelemleg sérültek gyógypedagógiai asszisztense			600 óra	
					0	0	0	1									54	04	Hallásfogyatékosok gyógypedagógiai asszisztense			400 óra	
					0	0	0	1									54	05	Látásfogyatékosok gyógypedagógiai asszisztense			400 óra	
					0	0	0	1									54	06	Pszichés fejlődésben akadályozottak gyógypedagógiai asszisztense			400 óra	
					0	0	0	1									54	07	Súlyosan és halmozottan fogyatékosok gyógypedagógiai asszisztense			400 óra	
30.	55	140	01	Képzési szakasszisztens	0	0	0	0									3	2002.	i	2 év 1000 óra	3320	OKM	
31.	31	140	01	Óvodai dalka	0	0	0	0									3	2006.	-	600 óra	5320	OKM	
32.	52	140	01	Pedagógiai asszisztens	0	0	0	0									3	1993.	-	1 év 1200 óra	3413	OKM	
33.	52	813	01	Sportedző (sportág megjelölésével)	0	1	0	0	33	01	Sportoktató (sportág megjelölésével)						3	1993.	-	500 óra 1 év 1000 óra 1 év 1000 óra	3419	ÖTM	
					0	0	1	0				52	01	Fitness-wellness asszisztens									
					0	0	1	0				52	02	Sportedző (sportág megjelölésével)									
					0	0	0	1								54	01	Rekreációs mozgásprogram-vezető (a szakirány megjelölésével)			1 év 1000 óra		
34.	52	813	02	Sportszervező, -menedzser	0	0	0	0									3	1993.	-	1 év 1000 óra	3716	ÖTM	
35.	54	211	01	Alkalmazott fotográfus ²	0	0	0	0									4	2006.	-	2 év, 5 év 3600 óra	3729	OKM	

Sor- szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre												Szakma- csoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter							
	szint	tanulmányi terület	sor- szám		Azonosító szám				Rész-szakképesítés				Elágazás										Ráépülés						
					alap- szak- képesítés	rész- szak- képesítés	elágazás	ráépítés	szint	sor- szám	megnevezés	azonosító szint	azonosító sor- szám	megnevezés	azonosító szint	azonosító sor- szám							megnevezés						
	1.			2.				3.												4.	5.	6.	7.	8.	9.				
36.	54	212	01	Artista ²	0	0	0	0										4	1993.	-	8 év 7500 óra	3725	OKM						
					0	0	0	1												54	01	Artista művész		1 év 1000 óra					
37.	54	211	02	Bőrműves ²	0	0	0	0	0									4	1993.	-	2 év, 5 év 3600 óra	3729	OKM						
38.	54	211	03	Bűtműves ²	0	0	0	0	0									4	1993.	-	2 év,5 év 3600 óra	3729	OKM						
39.	54	211	04	Dekorátor ^{2,4}	0	0	0	0	0									4	2006.	-	2 év 3600 óra	3729	OKM						
					0	1	0	0	52	01	Címfestő												1000 óra						
					0	1	0	0	52	02	Számlógépes dekorátor												1500 óra						
40.	54	211	05	Diszlet- és jelmeztervező asszisztens ²	0	0	0	0	0									4	1993.	-	2 év, 5 év 3600 óra	3729	OKM						
41.	54	211	06	Díszműkovács ^{2,4}	0	0	0	0	0									4	1993.	-	2 év, 5 év 3600 óra	3729	OKM						
42.	54	211	07	Divat- és stílustervező ²	0	0	0	0	0									4	2006.	-	3 év 3600 óra	3729	OKM						
43.	54	212	02	Egyházzene ²	0	0	1	0										4	1993.	-	2 év, 5 év 3100 óra	3729	OKM						
					0	0	1	0												54	01	Kántor-énekvezető							
					0	0	1	0												54	02	Kántor-kórusvezető							
					0	0	1	0												54	03	Kántor-organista							
44.	54	211	08	Festő ²	0	0	1	0	0									4	1995.	-	2 év, 5 év 3600 óra	3729	OKM						
					0	0	1	0												54	01	Általános festő							
45.	54	213	01	Filmtechnikus	0	0	0	0	0									4	2006.	-	1200 óra	5349	OKM						
46.	31	215	01	Gipszmintakészítő	0	0	0	0	0									4	1993.	-	3 év 3000 óra	8149	OKM						
47.	54	211	09	Grafikus ²	0	0	1	0	0									4	1995.	-	2 év, 5 év 3600 óra	3729	OKM						
					0	0	1	0												54	01	Alkalmazott grafikus							
					0	0	1	0												54	02	Képgrafikus							
48.	52	215	01	Hangszerkészítő és -javító ^{2,4}	0	1	0	0	31	01	Zongorahangoló ⁵							4	2001.	-	2000 óra 3 év 3000 óra	7526	OKM						
					0	0	1	0												52	01	Hangszerkészítő és -javító (hangszercsoport megjelölésével)							
49.	54	213	02	Hangtechnikus	0	0	0	0										4	2006.	-	2 év 2000 óra	3729	OKM						
					0	1	0	0	51	01	Hangmester							1500 óra											
					0	0	0	1										54			01			Filmhangtervező					
					0	0	0	1													54			02	Hangművész stúdiómenedzser				
					0	0	0	1													54			03	Hangrestaurációs technikus				
					0	0	0	1																54	04	Hangtárvezető			
					0	0	0	1																54	05	Produkciós hangmenedzser			
					0	0	0	1												54	06	Rádiós, televíziós hangmenedzser							
50.				Jazz-zenész ²	0	0	1	0										4	2006.	-	2 év, 5 év 3300 óra	3729	OKM						
					0	0	1	0												54	01	Jazz-énekes							
																				54	02	Jazz-zenész (a hangszer megjelölésével)							
51.	52	212	01	Kaszadőr szakértő	0	0	0	0										4	1993.	-	3500 óra 180 óra	3729	OKM						
					0	1	0	0	33	01	Kaszadőr																		
52.	54	211	10	Keramikus ^{2,4}	0	0	0	0	0									4	1993.	-	2 év, 5 év 3600 óra	3729	OKM						
					0	1	0	0	33	01	Kerámakészítő																		
53.	54	212	04	Klasszikus zenész ²	0	0	1	0										4	2006.	-	2 év, 5 év 3300 óra	3729	OKM						
					0	0	1	0										54						01	Hangkultúra szak				
					0	0	1	0																54	02	Klasszikus zenész (a hangszer megjelölésével)			
					0	0	1	0																	54	03	Magánénekes		
					0	0	1	0																		54	04	Zeneelmélet-szolfézs szak	
					0	0	1	0													54	05	Zeneszerzés szak						
54.	55	213	01	Kommunikátor	0	0	1	0										4	2006.	i	2 év	3622	OKM						
					0	0	1	0																55	01	Idégennyelvi kommunikátor			
					0	0	1	0																	55	02	Intézményi kommunikátor		
					0	0	1	0																		55	03	Sajtótechnikus	
					0	0	1	0													55	04	Sportkommunikátor						
55.	54	211	11	Könyvműves ²	0	0	0	0	0									4	1993.	-	2 év, 5 év 3600 óra	3729	OKM						
56.	61	345	01	Közművelődési szakember I.	0	0	1	0										4	1993.	-	360 óra	3713	OKM						
					0	0	1	0												61	01	Közművelődési menedzser							
57.	52	345	02	Közművelődési szakember II.	0	0	0	0										4	1993.	-	360 óra 260 óra 300 óra	3713	OKM						
					0	1	0	0	52	01	Kulturális rendezvényszervező																		
					0	0	0	1												54	01	Közösségfejlesztő							
58.	52	214	01	Lakberendező ⁴	0	0	0	0	0									4	1993.	-	2000 óra	3729	OKM						

Sor- szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre												Szakma- csoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter		
	szint	tanulmányi terület	sor- szám		Azonosító szám				Rész-szakképesítés		Elágazás		Ráépülés											
					alap- szak- képesítés	azonosító szám	elágazás	ráépülés	szint	sor- szám	megnevezés	azonosító szám	sor- szám	megnevezés	szint	sor- szám							megnevezés	
	1.		2.																					
59.	55	213	02	Moderátor	0	0	0	0									4	1999.	i	2 év	3719	OKM		
60.	52	213	02	Mozgóképgyártó	0	0	1	0				52	01	Felvételvezető			4	1993.	-	1200 óra	5342	OKM		
				0	0	1	0				52	02	Hangasszisztens											
				0	0	1	0				52	03	Rendezőasszisztens											
				0	0	1	0				52	04	Segédoperátor											
				0	0	1	0				52	05	Szenikai asszisztens											
				0	0	1	0				52	06	Szinkronasszisztens											
				0	0	1	0				52	07	Utómunka asszisztens											
				0	0	1	0				52	08	Világosító											
				0	0	0	1				54	01	Fővilágosító											
				0	0	0	1				54	02	Gyártásvezető											
				0	0	0	1				54	03	Mozgóképgyártó hangtechnikus											
				0	0	0	1				54	04	Műsorvezető riporter											
				0	0	0	1				54	05	Szenikai szakasszisztens											
				0	0	0	1				54	06	Szerkesztő											
				0	0	0	1				54	07	Televíziós kameraman											
				0	0	0	1				54	08	Utómunka szakasszisztens											
61.	55	341	01	Mozgóképgyártó szakasszisztens	0	0	1	0				55	01	Audiovizuális szakasszisztens			4	2006.	i	2 év	5342	OKM		
				0	0	1	0				55	02	Médiatechnológus asszisztens											
				0	0	1	0				55	03	Televízióműsor gyártó szakasszisztens											
62.	54	213	03	Mozgóképi animációkészítő ²	0	0	0	0									4	2006.	-	2 év, 5 év 3600 óra 850 óra	3729	OKM		
			0	1	0	0	0	31	01	Animációsfilmműrajzoló														
63.	52	341	08	Mozgóképterjesztő és -üzemeltető	0	0	0	0									4	2006.	-	800 óra 800 óra 500 óra 500 óra	5119	OKM		
				0	1	0	0	52	01	Mozgóképfelkészítő														
				0	1	0	0	0	52	02	Mozgóképfelkészítő													
64.	54	215	01	Műemlékenntartó technikus	0	0	0	0							54	01	Mozgóképforgalmazó	4	1993.	-	3 év 3600 óra	3129	OKM	
	54	211	12	Műtárgyvédelmi munkatárs ²	0	0	0	0																
65.					0	0	1	0				54	01	Műzeumi gyűjtemény- és raktárkezelő			4	1993.	-	2 év 3500 óra	3729	OKM		
				0	0	1	0				54	02	Műzeumi preparátor											
				0	0	1	0				54	03	Műtárgyvédelmi asszisztens											
				0	0	0	1				54	01	Restaurátor technikus (a szakirány megjelölésével)											
66.	31	215	02	Népi kézműves	0	1	0	0	21	01	Kosárfonó	31	01	Csipkekészítő			4	2006.	-	2 év 2000 óra	3729	OKM		
				0	0	1	0				31	02	Falatkákészítő											
				0	0	1	0				31	03	Faműves											
				0	0	1	0				31	04	Fazekas											
				0	0	1	0				31	05	Gyékény-, szalma- és csuhéjéltárgykészítő											
				0	0	1	0				31	06	Kézi és gépi hímző											
				0	0	1	0				31	07	Kosárfonó és fonottbútor-készítő											
				0	0	1	0				31	08	Szőnyegszövő											
				0	0	1	0				31	09	Takács											
				0	0	0	1							54	01	Népi játék és kismesterségek oktatója (a tevékenységi kör megjelölésével)								
				0	0	0	0									300 óra								
	67.	54	212	05	Népzene ²	0	0	1	0				54	01	Népi énekes									4
				0	0	1	0				54	02	Népzene (a hangszer megjelölésével)											
68.	54	211	13	Ötvös ^{2,4}	0	0	1	0				54	01	Aranyműves			4	1993.	-	2 év, 5 év 3600 óra	3729	OKM		
				0	0	1	0				54	02	Cizellő											
				0	0	1	0				54	03	Drágakőfoglaló											
				0	0	1	0				54	04	Ezüstműves											
				0	0	1	0				54	05	Féműves											
				0	0	1	0				54	06	Létkészítő											
69.	54	212	06	Pantomim művész	0	0	0	0									4	1993.	-	3600 óra 600 óra	2639	OKM		
70.	54	211	14	Porcelánfestő és -tervező asszisztens ²	0	0	0	0									4	1993.	-	2 év, 5 év 3600 óra	3729	OKM		
71.	33	215	01	Porcelánkészítő és -festő	0	0	1	0				33	01	Porcelánfestő			4	1993.	-	3 év 3200 óra	3729	OKM		
72.	52	213	04	Rendezvénytechnikus	0	0	0	0				33	02	Porcelánkészítő ¹			4	2006.	-	1400 óra	5349	OKM		
73.	54	322	01	Segédkönyvtáros	0	0	0	0									4	2006.	-	600 óra 300 óra	3711	OKM		
74.	54	322	02	Segédlevéltáros	0	0	0	0				52	01	Könyvtári asszisztens			4	2006.	-	600 óra 200 óra	3712	OKM		
75.	52	213	05	Szerkesztő munkatársa	0	0	0	0				52	01	Levéltári kezelő, iratkezelő, irattáros			4	2006.	-	500 óra 300 óra	3715	OKM		
76.	52	212	02	Színész II.	0	1	0	0	33	01	Bábkészítő	52	01	Bábszínész			4	1993.	-	1000 óra 3 év 3000 óra	3721	OKM		
				0	0	1	0				52	02	Színházi és filmszínész											
				0	0	1	0				52	03	Vers- és prózamondó előadóművész											
				0	0	0	1							54	01	Színész I.								
				0	0	0	1									2000 óra								

Sor- szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre												Szakma- csoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter	
	szint	tanulmányi terület	sor- szám		Azonosító szám				Rész-szakképesítés		Elágazás		Ráépülés										
					alap- szak- képesítés	rész- szak- képesítés	elágazás	ráépülés	szint	sor- szám	megnevezés	szint	sor- szám	megnevezés	szint	sor- szám							megnevezés
	1.			2.					3.						4.	5.	6.	7.	8.	9.			
77.	54	521	04	Színháztechnikus, szcenikus	0	0	0	0	52	01	Hangszító					4	2006.	-	3600 óra 800 óra 1400 óra 800 óra	3129	OKM		
					0	1	0	0															
					0	1	0	0															
					0	1	0	0															
78.	54	211	15	Szobrász ²	0	0	1	0				54	01	Brommóves és szoboröntő		4	1995.	-	2 év, 5 év 3600 óra	3729	OKM		
					0	0	1	0															
					0	0	1	0															
79.	52	345	04	Szórakoztató munkatárs	0	0	1	0				54	03	Közszobrász		4	2006.	-	300 óra	3713	OKM		
					0	0	1	0															
80.	31	212	01	Szórakoztató zenész II.	0	0	1	0				31	01	Szórakoztató zenész (hangszer és műfa) megjelölésével)		4	1993.	-	3 év 3600 óra	3724	OKM		
					0	0	0	1															
81.	54	212	07	Táncos ²	0	0	0	1						54	01	Szórakoztató zenész I.		4	1993.	-	2 év, 5 év 3600 óra	3729	OKM
					0	0	1	0															
					0	0	1	0															
					0	0	1	0															
					0	0	1	0															
82.	54	211	16	Textilműves ²	0	0	1	0				54	01	Kézi nyomó		4	1995.	-	2 év, 5 év 3600 óra	3729	OKM		
					0	0	1	0															
					0	0	1	0															
					0	0	1	0															
					0	0	1	0															
83.	54	321	01	Újságíró, konferanszié	0	1	0	0	52	01	Fotóriporter				4	1993.	-	1000 óra 1000 óra 1000 óra 1000 óra 1000 óra 2 év 2000 óra	2616	OKM			
					0	1	0	0															
					0	1	0	0															
					0	1	0	0															
					0	1	0	0															
					0	0	1	0															
					0	0	1	0															
					0	0	1	0															
84.	54	211	17	Üvegműves ²	0	0	0	0	52	01	Üvegfestő, olmozottüveg készítő				4	1993.	-	2 év, 5 év 3600 óra 2000 óra	3729	OKM			
					0	1	0	0															
85.	54	215	02	Vésnök ²	0	0	1	0				54	01	Vésnök (tevékenység megjelölésével)		4	1993.	-	2 év 3500 óra	7522	OKM		
86.	54	211	18	Zománcműves ²	0	0	0	0							4	2006.	-	2 év, 5 év 3600 óra	3729	OKM			
87.	52	522	01	Atomerőművi gépész	0	0	0	0							5	1993.	-	1000 óra	8223	SZMM			
88.	52	522	02	Atomerőművi karbantartó	0	0	0	0							5	1993.	-	1000 óra	8223	SZMM			
89.	54	544	01	Bányaiipari technikus	0	0	1	0				54	01	Geológiai technikus		5	2006.	-	2 év 2000 óra	3111	SZMM-KvVM		
					0	0	1	0															
					0	0	1	0															
90.	31	544	01	Bányászati gépkezelő	0	0	0	0	31	01	Bányászati szállítóberendezés kezelője				5	2006.	-	500 óra 300 óra 300 óra	8211	SZMM			
					0	1	0	0															
91.	31	521	02	CNC-forgácsoló	0	0	0	0							5	2006.	-	1200 óra	7423	SZMM			
92.	33	521	02	Élelmiszeripari gépsor- és rendszerüzemeltető	0	0	0	0							5	2006.	-	1200 óra 800 óra 500 óra 800 óra 800 óra 400 óra 400 óra	8111	FVM			
					0	1	0	0															
					0	1	0	0															
					0	1	0	0															
					0	1	0	0															
					0	1	0	0															
					0	1	0	0															
					0	1	0	0															
93.	52	522	04	Energetikai operátor	0	0	0	0	21	01	Palackozógép-kezelő				5	2006.	-	800 óra	8223	SZMM			
52	522	05	Energetikus	0	0	0	0																
94.					0	0	1	0				52	01	Élelmiszeripari energetikus		5	1993.	-	1 év 1000 óra	3151	SZMM-KvVM		
					0	0	1	0															
95.	54	544	02	Energiatermelő és -hasznosító technikus	0	1	0	0	31	01	Cső-távvezeték üzemeltető (olaj, gáz)				5	2004.	-	1000 óra 1000 óra 2 év 2000 óra	3111	SZMM			
					0	1	0	0															
					0	0	1	0															
					0	0	1	0															
					0	0	1	0															
					0	0	1	0															
96.	54	525	01	Építő- és anyagmozgató-gépész technikus	0	0	0	0	52	01	Emelőgép-üzemeltető				5	2006.	-	2000 óra 400 óra	3129	SZMM			
				0	1	0	0																
97.	31	521	03	Építő- és szállítógép-szerelő	0	0	0	0							5	2006.	-	2 év 2000 óra	7439	SZMM			

Sor- szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre																Szakma- csoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter	
	szint	tanulmányi terület	sor- szám		Azonosító szám				Azonosító		Elágazás		Azonosító		Ráépülés												
					alap- szak- képesítés	rész- szak- képesítés	elágazás	ráépülés	szint	sor- szám	megnevezés	szint	sor- szám	megnevezés	szint	sor- szám	megnevezés										
1.			2.			3.																4.	5.	6.	7.	8.	9.
98.	54	582	01	Épületgépész technikus	0	0	0	0												5	1993.	-	2 év 2000 óra	3129	SZMM		
99.	31	582	09	Épületgépészeti csőhálózat- és berendezés-szerelő ⁴	0	1	0	0	31	01	Duguláselhárító									5	2006.	-	300 óra	7621	SZMM		
					0	1	0	0	31	02	Karbantartó, csőszerelő												300 óra				
					0	1	0	0	31	03	Műanyagcső-szerelő												300 óra				
					0	1	0	0	31	04	Tűzvédelmi eszköz- és rendszerszerelő, karbantartó												300 óra				
					0	0	1	0				31	01	Energiahasznosító berendezés szerelője									3 év 3000 óra				
					0	0	1	0				31	02	Gázfogyasztóberendezés- és csőhálózat-szerelő													
					0	0	1	0				31	03	Központifűtés- és csőhálózat-szerelő													
					0	0	1	0				31	04	Vízvezeték- és vízkészülék-szerelő													
100.	31	582	10	Épületlakatos	0	0	0	0											5	2006.	-	2 év 2000 óra	7421	SZMM			
101.	31	521	04	Erdőgazdasági gépkezelő ⁵	0	1	0	0	31	01	Épületmechanikai szerelő									5	2006.	-	1400 óra	8312	FVM		
					0	1	0	0	31	01	Erdészeti felkészítőgép kezelője												1000 óra				
					0	1	0	0	31	02	Erdészeti kötélpálya kezelője												300 óra				
					0	1	0	0	31	03	Erdészeti közelítőgép kezelője												300 óra				
					0	1	0	0	31	04	Erdészeti rakodógép kezelője												300 óra				
					0	1	0	0	31	05	Többfunkciós fakitermelőgép kezelője												300 óra				
					0	0	0	0																			
102.	52	522	06	Erdőművi kazánpépész	0	0	0	0											5	2006.	-	800 óra	8222	SZMM			
103.	52	522	07	Erdőművi turbinagépész	0	0	0	0											5	2006.	-	800 óra	8222	SZMM			
104.	52	522	08	Erdőművi villamosberendezés üzemeltetője	0	0	0	0											5	2006.	-	800 óra	8222	SZMM			
105.	31	863	01	Fegyverműszerész	0	0	0	0											5	2006.	-	1200 óra 400 óra	7442	SZMM-FVM			
106.	61	521	01	Felvonó- és mozgólépcső-ellenőr	0	0	1	0												5	2002.	-	225 óra	7623	ÖTM		
					0	0	1	0				61	01	Felvonóellenőr													
107.	33	521	03	Felvonószerelő ⁴	0	0	0	0												5	1996.	-	1200 óra	7623	SZMM-ÖTM		
					0	1	0	0	31	01	Felvonó karbantartó-szerelő												250 óra				
					0	1	0	0	31	02	Mozgólépcső karbantartó-szerelő												250 óra				
					0	1	0	0	31	03	Személyszállító gép üzemeltetője												500 óra				
					0	1	0	0	31	04	Szórakoztatóipari berendezés-üzemeltető												500 óra				
108.	31	521	05	Fémipari megmunkálógépsor és berendezés-üzemeltető	0	0	0	0												5	2006.	-	1200 óra	8192	SZMM		
					0	1	0	0	21	01	Darabológép-kezelő												400 óra				
					0	1	0	0	31	01	Fémipari megmunkálógép-kezelő												600 óra				
					0	1	0	0	31	02	Fémnyomó												600 óra				
109.	31	521	06	Finommechanikai gépkarbantartó, gépbeállító	0	0	0	0											5	2006.	-	1200 óra	7442	SZMM			
110.	31	521	07	Finommechanikai műszerész ⁴	1	0	0	0												5	2006.	-	2 év 2000 óra	7442	SZMM		
					0	1	0	0	31	01	Mérlegműszerész												1000 óra				
111.	52	522	09	Gáz- és tüzeléstechnikai műszerész ⁴	0	0	0	0											5	2006.	-	2 év 2000 óra	7441	SZMM			
112.	54	521	01	Gépgyártástechnológiai technikus	0	0	0	0											5	1993.	-	2 év 2000 óra	3117	SZMM			
113.	31	521	08	Gépgyártósori gépkezelő, gépszerelő	0	1	0	0	31	01	Finomgyártósori gépkezelő, gépszerelő									5	2006.	-	800 óra	8193	SZMM		
					0	1	0	0	21	01	Gépi felületelőkészítő és -tisztító												400 óra				
					0	1	0	0	21	02	Gyártósori munkás												800 óra				
					0	1	0	0	21	03	Ismeretlen bontó												600 óra				
					0	1	0	0	31	02	Kézigépes megmunkáló												600 óra				
					0	0	1	0				31	01	Autógyártó									2 év 2000 óra				
					0	0	1	0				31	02	Háztartási gépgyártó													
114.	31	521	09	Gépi forgácsoló ⁴	1	0	0	0												5	2006.	-	3 év 3000 óra	7423	SZMM-FVM		
					0	1	0	0	31	01	Esztengépjós												1500 óra				
					0	1	0	0	31	02	Fogazó												500 óra				
					0	1	0	0	31	03	Fűrészipari szerszámméző												500 óra				
					0	1	0	0	31	04	Kőszűrő												1000 óra				
					0	1	0	0	31	05	Marós												1500 óra				
115.	54	520	01	Gépipari minőségellenőr	0	0	0	0											5	2006.	-	1200 óra	3192	SZMM			
116.	31	521	10	Géplakatos	1	0	0	0											5	1993.	-	3 év 3000 óra	7421	SZMM			
117.	31	521	11	Hegesztő ⁴	0	0	0	0												5	1993.	-	2 év 2000 óra	7425	SZMM		
					0	1	0	0	31	01	Bevontelektrodás hegesztő												1200 óra				
					0	1	0	0	31	02	Egyéb eljárás szerinti hegesztő												1200 óra				
					0	1	0	0	31	03	Fogyótelektrodás hegesztő												1200 óra				
					0	1	0	0	31	04	Gázhegesztő												1200 óra				
					0	1	0	0	31	05	Hegesztő-vágó gép kezelője												800 óra				
					0	1	0	0	31	06	Változtatható hegesztő												1200 óra				

Sor- szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre																Szakma- csoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
	szint	tanulmányi terület	sor- szám		Azonosító szám				Rész-szakképesítés		Elágazás		Ráépülés													
					alap- szak- képesítés	rész- szak- képesítés	elágazás	ráépülés	szint	sor- szám	megnevezés	Azonosító szint	sor- szám	megnevezés	Azonosító szint	sor- szám	megnevezés									
3.																										
118.	31	521	12	Hőkezelő	0	0	0	0											5	1993.	-	1000 óra	7414	SZMM		
119.	31	522	02	Hőtechnikai berendezéskézelő	0	1	0	0	31	01	Ipari olaj- és gáztüzelő-berendezés kezelője								5	2006.	-	800 óra	8229	SZMM		
	0	1	0	0	31	02	Kis teljesítményű kazán fűtője (max. 2 tonna)							500 óra												
	0	1	0	0	21	01	Kompresszorkézelő						400 óra													
	0	0	1	0				31	01	Hőközpont és -hálózatkezelő			1500 óra													
	0	0	1	0				31	02	Hűtőtechnikai berendezéskézelő																
	0	0	1	0				31	03	Kazánpépsz (12 tonna felett)																
120.	33	522	02	Hűtő- és klímaberendezés-szerelő, karbantartó	0	0	0	0											5	2006.	-	3 év 3000 óra	7439	SZMM		
121.	52	521	01	Ipari anyagvizsgáló	0	0	1	0					52	01	Akustikus emissziós anyagvizsgáló				5	2006.	-	200 óra	3193	SZMM		
	0	0	1	0					52	02	Folyadékbetárolásos anyagvizsgáló															
	0	0	1	0					52	03	Mágneseshető poros anyagvizsgáló															
	0	0	1	0					52	04	Örvényáramos anyagvizsgáló															
	0	0	1	0					52	05	Radiográfiai anyagvizsgáló															
	0	0	1	0					52	06	Rezgéselemző anyagvizsgáló															
	0	0	1	0					52	07	Roncsolásos anyagvizsgáló															
	0	0	1	0					52	08	Szemreveteléses anyagvizsgáló															
	0	0	1	0					52	09	Tömrésségi anyagvizsgáló															
	0	0	1	0					52	10	Ultraszónus anyagvizsgáló															
	122.	31	543	02	Ipari nemesfém-megmunkáló	0	0	0	0																5	2006.
123.	33	814	01	Kéményvizsgáló ⁴	0	0	0	0										5	2006.	-	2 év 2000 óra	5351	ÖTM			
124.	31	521	15	Késses, köszörős, kulcsmácsoló	0	1	0	0	31	01	Kéményseprő							5	2006.	-	300 óra	7429	SZMM			
	0	1	0	0	31	02	Kulcsmácsoló						150 óra													
125.	31	521	16	Kohászati anyagelőkészítő ¹	0	0	0	0										5	2006.	-	800 óra	7411	SZMM			
126.	31	521	17	Kohászati gépkészítő ¹	0	0	0	0										5	2006.	-	800 óra	8191	SZMM			
	0	1	0	0	31	01	Színesfémkohászati gépkészítő						400 óra													
127.	33	521	04	Korrózió elleni védőbevonat készítője	0	0	0	0										5	2006.	-	600 óra	7429	SZMM			
	0	1	0	0	31	01	Festőberendezés kezelője						2 év 2000 óra													
	0	1	0	0	31	02	Galvanizáló						600 óra													
	0	1	0	0	31	03	Szervésbevonat-készítő						1200 óra													
	0	1	0	0	31	04	Tűzhorganyozó						600 óra													
128.	31	544	03	Kőszíni bányász	0	0	1	0					31	01	Kőbányász, ásványelőkészítő			5	2006.	-	1200 óra	7115	SZMM			
129.	31	522	03	Légtechnikai rendszerszerelő	0	0	0	0										5	2006.	-	2 év 2000 óra	7622	SZMM			
	0	1	0	0	31	02	Légtechnikai hálózat szerelő						1000 óra													
130.	54	521	03	Melegüzemi technikus	0	0	1	0					54	01	Öntőtechnikus			5	2006.	-	2 év 2000 óra	3116	SZMM			
	0	0	1	0				54	02	Színesfémkohászati technikus																
	0	0	1	0				54	03	Vaskohászati technikus																
131.	54	525	02	Mező- és erdőgazdasági gépésztechnikus	0	0	1	0					54	01	Erdőgazdasági gépésztechnikus			5	2006.	-	2 év 2000 óra	3129	FVM			
132.	52	520	01	Műszaki termékminősítő	0	0	0	0					54	02	Mezőgazdasági gépésztechnikus			5	2006.	-	600 óra	3192	SZMM			
	21	Olvasztár	0	0	0	0							1000 óra													
133.	31	521	21	Folyamatos öntő	0	1	0	0	31	01	Folyamatos öntő							5	1993.	-	300 óra	7412	SZMM			
134.	52	725	03	Optikai műszerész	0	0	0	0										5	2006.	-	1000 óra	7442	SZMM			
135.	31	725	01	Optikai üvegcsiszoló	0	0	0	0										5	1996	-	2 év 2000 óra	7524	SZMM			
136.	31	521	22	Öntészeti mintakészítő	0	0	0	0										5	2006.	-	1200 óra	7344	SZMM			
137.	31	521	23	Öntő ⁴	0	0	0	0										5	1993.	-	1200 óra	7415	SZMM			
	0	1	0	0	31	01	Kokilla- és nyomásos öntő						300 óra													
	0	1	0	0	31	02	Öntőforma-készítő						600 óra													
	0	1	0	0	21	01	Öntvény- és bugatisztító						200 óra													
138.	52	544	01	Robbantómester	0	1	0	0	52	01	Pirotechnikus							5	2006.	-	400 óra	7112	SZMM			
	0	1	0	0				52	02	Bányászati robbantómester			800 óra													
139.	31	521	24	Szerkezzelakatos ⁴	1	0	0	0										5	1993.	-	3 év 3000 óra	7421	SZMM			
	0	1	0	0	31	01	Lemezzelakatos						1500 óra													
140.	33	521	08	Szerszámkészítő	0	0	0	0										5	1993.	-	3 év 3000 óra	7422	SZMM			
141.	31	521	25	Színesfém-feldolgozó	1	0	0	0										5	2006.	-	2 év 2000 óra	7414	SZMM			
142.	31	521	28	Színesfémkohász	0	0	0	0	31	01	Alumíniumkohász							5	2006.	-	1200 óra	7412	SZMM			
	0	1	0	0	31	02	Timföldgyártó						400 óra													

Sor- szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre												Szakma- csoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
	szint	tanulmányi terület	sor- szám		Azonosító szám				Rész-szakképesítés		Elágazás		Ráépülés																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
					alap- szak- képesítés	rész- szak- képesítés	elágazás	ráépülés	Azonosító		Azonosító		Azonosító		Ráépülés																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
									szint	sor- szám	megnevezés	szint	sor- szám	megnevezés	szint	sor- szám							megnevezés	szint	sor- szám	megnevezés																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
	1.			2.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	</

[illegible]

Sor- szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre															Szakma- csoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
	szint	tanulmányi terület	sor- szám		Azonosító szám				Rész-szakképesítés		Elágazás		Ráépülés		szint	sor- szám	megnevezés																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
					alap- szak- képesítés	rész- szak- képesítés	elágazás	ráépülés	szint	sor- szám	megnevezés	szint	sor- szám	megnevezés																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
1.				2.				3.															4.	5.	6.	7.	8.	9.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
184.	54	524	02	Vegyipari technikus	1	0	0	0																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														</

Sor- szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre												Szakma- csoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
	szint	tanulmányi terület	sor- szám		Azonosító szám				Rész-szakképesítés		Elágazás		Ráépülés									
					alap- szak- képesítés	rész- szak- képesítés	elágazás	ráépülés	azonosító szint	azonosító sor- szám	megnevezés	azonosító szint	azonosító sor- szám	megnevezés								
	1.			2.											3.		4.	5.	6.	7.	8.	9.
209.	31	543	06	Mész- és cementtermékek gyártó gép kezelője	0	0	0	0									9	2006.	-	800 óra	8145	SZMM
210.	31	582	17	Tetőfedő ⁴	0	0	0	0									9	1993.	-	2 év 2000 óra	7632	SZMM
211.	31	840	01	Üzomunkagép-kezelő	0	0	0	0	31	01	Nádtetőkészítő						9	2006.	-	800 óra	8324	GKM
212.	31	582	19	Üveges és képerlemez ⁴	0	0	0	0									9	2006.	-	800 óra	7638	SZMM
	31	543	10	Üvegyártó	0	0	0	0	21	01	Képerlemez						9	2006.	-	260 óra		
					0	0	0	0	31	01	Üveglövő						9	2006.	-	1000 óra		
					0	1	0	0	31	02	Üvegiipari gépkezelő								800 óra			
					0	1	0	0											600 óra			
214.	54	582	05	Vízépítő technikus	0	0	0	0									9	2006.	-	2 év 2000 óra	3129	KvVM
					0	1	0	0	31	01	Vízkezőmő-építő								1000 óra			
					0	0	0	1											500 óra			
215.	31	582	20	Vízkeűfürő	0	0	0	0						54	01	Vízépítési búvár	9	1993.	-	500 óra	8325	KvVM
216.	33	542	01	Bőrdíszműves ⁴	1	0	0	0									10	1993.	-	3 év 3000 óra	7333	SZMM
					0	1	0	0	21	01	Táskajavító								600 óra			
	33	542	02	Cipész, cipőkészítő, cipőjavító ⁴	1	0	0	0									10	2006.	-	3 év 3000 óra	7335	SZMM
					0	1	0	0	31	01	Cipőleőőő											

Sor- szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre												Szakma- csoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
	szint	tanulmányi terület	sor- szám		Azonosító szám				Rész-szakképesítés		Elágazás		Ráépülés									
					alap- szak- képesítés	rész- szak- képesítés	elágazás	ráépülés	szint	sor- szám	szint	sor- szám	szint	sor- szám								
	1.		2.											3.			4.	5.	6.	7.	8.	9.
234.	33	542	04	Kárpitos ⁴	1	0	0	0									11	1993.	-	3 év 3000 óra 1500 óra 800 óra	7343	SZMM-GKM
					0	1	0	0	31	01	Bütorkárpitos											
					0	0	0	1											33	01	Járműkárpitos	
235.	52	213	01	Kiadvány- és képszerkesztő	0	0	0	0									12	2006.	-	2 év 2000 óra 600 óra 600 óra 600 óra	7351	OKM
					0	0	0	1											52	01	Korrektor	
					0	0	0	1											52	02	Médiaszerkesztő	
					0	0	0	1											52	03	Tipográfus	
236.	31	527	01	Könyvkötő	0	0	0	0	0								12	1993.	-	2 év 2000 óra 600 óra	7354	SZMM
					0	1	0	0	31	01	Kötészeti gépkezelő											
237.	52	213	03	Nyomdai gépmester ⁴	1	0	0	0									12	1993.	-	2 év 2000 óra 600 óra 600 óra	8127	SZMM
					0	1	0	0	31	01	Gyorsnyomdai gépkezelő											
					0	1	0	0	31	02	Nyomdai gépkezelő											
238.	54	213	05	Nyomdai parit technikus	0	0	0	0									12	1993.	-	2 év 2000 óra 600 óra	3129	SZMM
					0	1	0	0	51	01	Nyomdai forma-készítő											
239.	51	213	02	Nyomatványfeldolgozó	0	0	0	0									12	2006.	-	2 év 1200 óra 600 óra 600 óra	7354	SZMM
					0	1	0	0	21	01	Író- és irodaszergyártó, papírtérkép-készítő											
					0	1	0	0	31	01	Papírfeldolgozó											
240.	31	213	01	Szita-, tampon- és filmmó	0	0	0	0									12	1993.	-	600 óra	8127	SZMM
241.	52	525	01	Autóelektronikai műszerész ⁴	1	0	0	0									13	1993.	-	2 év 2000 óra 1000 óra	7443	GKM
					0	1	0	0	52	01	Gépjárműriasztó-szerelő											
242.	51	525	01	Autószerelő ⁴	1	0	0	0									13	1993.	-	2 év 2000 óra 500 óra 500 óra 500 óra 1000 óra 300 óra	7431	GKM
					0	1	0	0	31	01	Autóbontó											
					0	1	0	0	31	02	Autókarbantartó és -ápoló											
					0	1	0	0	21	01	Autómosógép-kezelő											
					0	0	0	1											54	01	Autótechnikus	
					0	0	0	1											52	01	Gázautószerelő	
243.	31	525	01	Gumiabroncs-javító és kerékkegyensúlyozó	0	0	0	0									13	2000.	-	900 óra	7525	GKM
244.	54	841	01	Hajózási technikus	0	0	0	0									13	1993.	-	2 év 2000 óra 500 óra 300 óra 700 óra	3122	GKM
					0	1	0	0	31	01	Fedélzetmester belvízi hajón											
					0	1	0	0	21	01	Matróz belvízi hajón											
					0	1	0	0	31	02	Matróz-gépkezelő belvízi hajón											
245.	31	841	01	Haszongépjármű vezető ¹	0	0	1	0									13	2006.	-	1 év 600 óra	8357	GKM
					0	0	1	0						31	01	Autóbuszvezető						
					0	0	1	0						31	02	Tehergépkocsi-vezető						
246.	31	525	02	Járműfényező ⁴	1	0	0	0									13	2006.	-	2 év 2000 óra	7429	GKM
247.	31	525	03	Karosszérialakatos ⁴	1	0	0	0									13	1993.	-	2 év 2000 óra	7421	GKM
248.	31	543	05	Kishajóépítő, -karbantartó	0	0	0	0									13	2001.	-	2 év 2000 óra 1000 óra 1 év 1000 óra	7514	GKM
					0	1	0	0	31	01	Kishajó-karbantartó								54	01	Kishajóépítő és -karbantartó technikus	
					0	0	0	1														
249.	52	523	02	Közlekedésautomatikai műszerész	1	0	0	0									13	2006.	-	2 év 2000 óra 1 év 1000 óra	7449	GKM
					0	0	0	1											54	01	Közlekedésautomatikai technikus	
250.	54	582	02	Közlekedéssépitő technikus	0	0	1	0									13	1993.	-	2 év 2000 óra	3122	GKM
					0	0	1	0						54	01	Hidepítő és -fennlartó technikus						
					0	0	1	0						54	02	Úlepítő és -fennlartó technikus						
					0	0	1	0						54	03	Vasútepítő és -fennlartó technikus						
251.	52	841	01	Közlekedésüzemvitel-ellátó	0	1	0	0	33	01	Menetjegyellenőr						13	2006.	-	500 óra 500 óra 2 év 2000 óra	3629	GKM
					0	1	0	0	52	01	Menetjegypléntáros											
					0	0	1	0						52	01	Közúti közlekedésüzemvitel-ellátó						
					0	0	1	0						52	02	Légi közlekedésüzemvitel-ellátó						
					0	0	1	0						52	03	Szállítmányvezérlő üzemeltető						
					0	0	1	0						52	04	Vízi közlekedésüzemvitel-ellátó						
252.	31	582	16	Közútkészítő	0	0	0	0									13	2006.	-	1000 óra 600 óra	5219	GKM
					0	1	0	0	21	01	Útfenntartó											
253.	54	841	02	Légiutas-kísérő	1	0	0	0									13	2006.	-	2 év 2000 óra	5213	GKM
254.	33	525	01	Motor- és kerékpárszerelő ⁴	0	0	1	0									13	2006.	-	2 év 2000 óra	7431	GKM
					0	0	1	0						33	01	Kerékpárszerelő						
					0	0	1	0						33	02	Motorkerékpárszerelő						
255.	52	525	02	Repülőgépműszerész	1	0	0	0									13	1993.	-	2 év 2000 óra	7442	GKM
256.	52	525	03	Repülőgépsárkány-szerelő	0	0	0	0									13	2006.	-	2 év 2000 óra	7432	GKM
					0	0	0	0														
257.	52	525	04	Repülőgép-szerelő	1	0	0	0									13	1993.	-	2 év 2000 óra 1 év 1000 óra	7432	GKM
					0	0	0	1											54	01	Repülőgéptechnikus	
258.	52	841	03	Repülőtéren földi kiszolgáló	0	0	0	0									13	2006.	-	1 év 1000 óra	5219	GKM
259.	31	525	04	Targonca- és munkagépszerelő	0	0	0	0									13	2006.	-	1300 óra	7439	GKM-SZMM

Sor- szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre												Szakma- csoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter									
	szint	tanulmányi terület	sor- szám		Azonosító szám				Rész-szakképesítés		Elágazás		Ráépülés																		
					alap- szak- képesítés	rész- szak- képesítés	elágazás	ráépülés	szint	sor- szám	megnevezés	azonosító szint	azonosító sor- szám	megnevezés																	
	1.			2.			3.												4.	5.	6.	7.	8.	9.							
260.	31	582	18	Útépítő	1	0	0	0																13	2006.	-	2 év 2000 óra 500 óra	7641	GKM		
261.	51	525	02	Vasúti járműszerelő	0	1	0	0	21	01	Térburkoló																				
					0	1	0	0	31	01	Kocsívizsgáló																200 óra				
					0	0	1	0				51	01	Dizelmotoros vasúti jármű szerelője													2 év 2000 óra	7439	GKM		
					0	0	1	0				51	02	Vasúti villamos jármű szerelője																	
					0	0	1	0				51	03	Vasúti vontatott jármű szerelője																	
264.					0	0	0	1																				1 év 1000 óra			
	31	841	02	Vasúti pályamunkás	1	0	0	0																				2 év 2000 óra 500 óra	7642	GKM	
					0	1	0	0	21	01	Vonalgondozó																				
	33	522	03	Vasúti vontatási-áramellátási rendszer-szerelő	0	0	0	0																				800 óra 500 óra	7449	GKM	
					0	1	0	0	31	01	Vasúti vontatási hálózat-szerelő																				
264.	52	841	04	Vasúti üzemi-ellátó	0	1	0	0																							
					0	1	0	0				52	01	Hálókocsikalkuláz														100 óra			
					0	1	0	0				52	02	Jegyzévisgáló														400 óra			
					0	1	0	0				52	03	Vasúti raktárak														420 óra			
					0	1	0	0	31	01	Vonat fel- és átvévo																	210 óra			
					0	0	1	0					52	01	Forgalmi szolgálattevő																
					0	0	1	0					52	02	Vasúti árufuvarozási pénztáros												2 év 2000 óra	5214	GKM		
					0	0	1	0					52	03	Vasúti személyfuvarozási pénztáros																
					0	0	0	1																				1 év 1000 óra			
					0	0	0	1																				1 év 1000 óra			
					0	0	0	1																				1 év 1000 óra			
265.	31	853	01	Csatornamű-kezelő	0	0	0	0																				2000 óra 800 óra 800 óra	8232	KvVM	
266.					0	1	0	0	21	01	Csatornakarbantartó																				
	31	853	03	Fürdőüzemi gépész	0	0	0	0	31	01	Csatornaüzemi gépkezelő																				
267.	31	851	01	Hulladékfelvásárló	0	0	0	0	31	01	Fürdőüzemi gépkezelő																	1000 óra 600 óra	5372	SZMM-KvVM	
268.	33	853	01	Hulladéktelep-kezelő	0	0	0	0																				500 óra	5115	KvVM	
					0	1	0	0	31	01	Elektronikai hulladékvalótoló, - feldolgozó																	800 óra 150 óra			
					0	1	0	0	31	02	Hulladékfeldolgozó gép-kezelő																	150 óra			
					0	1	0	0	21	01	Hulladékgyűjtő és -szállító																	150 óra			
					0	1	0	0	21	02	Hulladékvalótoló és -feldolgozó																	150 óra			
269.	54	850	01	Környezetvédelmi technikus	0	0	1	0																							
					0	0	1	0																							
					0	0	1	0																							
					0	0	1	0																							
					0	0	1	0																							
					0	0	1	0																							
270.	54	851	01	Települési környezetvédelmi technikus	0	0	0	0																				2 év 2000 óra 700 óra	3126	KvVM	
					0	1	0	0	52	01	Települési környezetvédelmi ügyintéző																				
271.					0	1	0	0	51	01	Településüzemeltető és -fenntartó																	2 év 2000 óra 700 óra	3126	KvVM-FVM	
	54	850	02	Természet- és környezetvédelmi technikus	0	0	0	0																							
272.					0	1	0	0	33	01	Agrárkörnyezetvédelmi ügyintéző																	2 év 2000 óra 700 óra	3129	KvVM	
	52	853	02	Víz- és szennyvíztechnológus	0	1	0	0	33	02	Természetvédelmi ügyintéző																				
273.					0	0	1	0																				2 év 2000 óra	3129	KvVM	
					0	0	1	0																							
273.	31	853	05	Vízáréltárló	0	0	0	0																				800 óra	5379	KvVM	
					0	0	0	0																							
274.	31	853	06	Vízműkezelő	1	0	0	0																				2 év 2000 óra 700 óra	8231	KvVM	
					0	1	0	0	31	01	Hidroforkezelő																				
275.					0	1	0	0	31	02	Vízgépkezelő																				
	54	853	01	Vízgyi technikus	0	0	0	0																							
276.	61	344	01	Adótanácsadó	0	0	0	0																				2 év 2000 óra	3129	KvVM	
277.	55	344	01	Államháztartási szakügyintéző	0	0	0	0																				1500 óra	2512	PM	
					0	0	1	0																							
278.					0	0	1	0																							
					0	0	1	0																							
278.	52	343	01	Banki befektetési termékértékesítő	0	0	0	0																							
					0	0	0	0																							
279.	54	343	01	Befektetési tanácsadó	0	0	0	0																							
					0	0	0	0																							
280.	54	343	02	Biztosítási tanácsadó	0	0	0	0																							
					0	0	0	0																							
281.	52	343	02	Biztosításközvetítő	0	0	1	0																							
					0	0	1	0																							
282.					0	0	1	0																							
					0	0	1	0																							
282.	54	343	03	Közbeszerzési referens	0	0	0	0																							
					0	0	0	0																							

Sor- szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre												Szakma- csoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter	
	szint	tanulmányi terület	sor- szám		Azonosító szám				Rész-szakképesítés		Elágazás		Ráépülés										
					alap- szak- képesítés	rész- szak- képesítés	elágazás	ráépülés	azonosító szint	azonosító sor- szám	megnevezés	azonosító szint	azonosító sor- szám	megnevezés									
	1.	2.																					
283.	61	344	02	Mérlegképes könyvelő	0	0	0	0										4.	5.	6.	7.	8.	9.
					0	0	0	1										15	1993.	-	1500 óra		
					0	0	0	1												750 óra			
					0	0	0	1												750 óra			
284.	54	345	03	Munkaerőpiaci szervező, elemző	0	0	0	0										15	1996.	-	0,5 év 600 óra	3320	SZMM
					0	1	0	0	52	01	Munkaerőpiaci szolgáltató, ügyintéző									350 óra			
285.	54	345	04	Nonprofit menedzser	0	0	0	0										15	1997.	-	1000 óra	3910	PM
					0	1	0	0	52	01	Nonprofit ügyintéző									600 óra			
286.	61	344	03	Okleveles adószakértő	0	0	1	0															
					0	0	1	0				61	01	Adóellenőrzési szakértő									
					0	0	1	0				61	02	Forgalmazó-szakértő									
					0	0	1	0				61	03	Jövedelemadó-szakértő									
287.	61	344	04	Okleveles pénzügyi revizor	0	0	0	1	0														
					0	0	0	0															
288.	54	344	01	Pénzügyi és számviteli szakellenőr	0	0	1	0															
					0	0	1	0				54	01	Adózási szakellenőr									
					0	0	1	0				54	02	Államháztartási szakellenőr									
					0	0	1	0				54	03	Informatikai rendszerek szakellenőre									
					0	0	1	0				54	04	Pénzügyi szervezeti szakellenőr									
					0	0	1	0				54	05	Vállalkozási szakellenőr									
289.	52	344	01	Pénzügyi-számviteli ügyintéző	0	0	0	0										15	1993.	-	1,5 év 1500 óra	3605	PM
290.	52	343	03	Pénzügyőr	0	0	0	0															
					0	0	0	1															
					0	0	0	1															
					0	0	0	1															
					0	0	0	1															
					0	0	0	1															
291.	52	462	01	Statisztikai és gazdasági ügyintéző	1	0	0	0															
					0	0	0	1															
292.	54	343	04	Szakképesített bankreferens	0	0	1	0															
					0	0	1	0				54	01	Befektetésközelési referens									
					0	0	1	0				54	02	Lizing referens									
					0	0	1	0				54	03	Nemzetközi pénzügyi referens									
					0	0	1	0				54	04	Személyes pénzügyi tervezési referens									
					0	0	1	0				54	05	Vállalatfinanszírozási és -értékelési referens									
293.	54	345	06	Személyügyi gazdálkodó és fejlesztő	0	0	0	0										15	1993.	-	600 óra	2523	SZMM
					0	1	0	0	52	01	Személyügyi ügyintéző									350 óra			
294.	54	343	05	Társadalombiztosítási és bérügyi szakelőadó	0	0	0	0										15	1996.	-	550 óra	3604	SZMM
					0	1	0	0	52	01	Bérügyintéző									200 óra			
					0	1	0	0	52	02	Társadalombiztosítási ügyintéző									200 óra			
295.	55	343	01	Üzleti szakügyintéző	0	0	1	0															
					0	0	1	0				55	01	Banki szakügyintéző									
					0	0	1	0				55	02	Értékpapírpiazi szakügyintéző									
					0	0	1	0				55	03	Gazdálkodási menedzserasszisztens									
					0	0	1	0				55	04	Pénzügyi szakügyintéző									
					0	0	1	0				55	05	Projektmenedzser-asszisztens									
296.	52	344	02	Vállalkozási ügyintéző	0	0	0	0										15	1993.	-	1,5 év 1500 óra	3619	PM
297.	52	343	04	Valutapénztáros és valutaügyintéző	0	0	0	0										15	2003.	-	200 óra	4211	PM
					0	1	0	0	52	01	Külföldi helyi pénztáros									70 óra			
298.	52	343	05	Vám- és jövedéki ügyintéző	0	0	1	0										15	2006.	-	1 év 1250 óra	3522	PM
					0	0	1	0				52	01	Jövedéki ügyintéző									
												52	02	Vámügyintéző									
299.	52	347	01	Ellenőrzési és minőségbiztosítási munkatárs	0	0	0	0										16	2006.	-	1000 óra	3192	SZMM
					0	0	0	1												250 óra			
300.	52	345	01	Hatósági és közigazgatási ügyintéző	0	0	1	0															
					0	0	1	0				52	01	Migrációs ügyintéző II.									
					0	0	1	0				52	02	Nyilvántartási és okmányügyintéző									
					0	0	1	0				52	03	Településfejlesztési szakelőadó									
					0	0	0	1															
301.	54	347	01	Idegen nyelvi ügyfélkapcsolati szakügyintéző	0	0	1	0															
					0	0	1	0				54	01	Emberi erőforrás ügyfélkapcsolati szakügyintéző									
					0	0	1	0				54	02	IT-helpek ügyfélkapcsolati szakügyintéző									
					0	0	1	0				54	03	Távokozási ügyfélkapcsolati szakügyintéző									
					0	0	1	0				54	04	Üzleti kommunikációs szakügyintéző									

Sor- szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre														Szakma- csoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
	szint	tanulmányi terület	sor- szám		Azonosító szám				Rész-szakképesítés		Elágazás		Azonosítás		Ráépülés									
					alap- szak- képesítés	rész- szak- képesítés	elágazás	ráépülés	szint	sor- szám	megnevezés	szint	sor- szám	megnevezés	szint	sor- szám	megnevezés							
	1.			2.								3.						4.	5.	6.	7.	8.	9.	
302.	33	346	01	Irodai asszisztens	1	0	0	0										16	1993.	-	2 év 2000 óra 1000 óra 1500 óra 2 év 2000 óra 1 év 1000 óra	4193	SZMM	
					0	1	0	0	31	01	Gépiró													
					0	1	0	0	31	02	Gépiró, szövegszerkesztő													
					0	0	0	1						52	01	Beszédleíró-gyorsíró								
303.	55	346	01	Jogi asszisztens	0	0	0	0										16	2000.	i	2 év	3910	SZMM	
304.	52	347	02	Személyes ügyfélszolgálati asszisztens	0	0	0	0										16	2006.	-	0,5 év 600 óra 600 óra	4291	SZMM	
					0	0	0	1						52	01	Közszolgáltatási ügyintéző								
305.	52	347	03	Telefonos és elektronikus ügyfélszolgálati asszisztens	0	0	0	0										16	2006.	-	1 év 800 óra 300 óra 300 óra 300 óra	4292	SZMM	
					0	1	0	0	31	01	Számlógépes adatrögzítő													
					0	1	0	0	31	02	Telefonkezelő, ügyféltájékoztató													
					0	1	0	0	52	01	Telemarketing asszisztens													
306.	54	347	02	Ügyfélkapcsolati vezető	0	0	0	0										16	2006.	-	600 óra	3629	SZMM	
307.	55	346	02	Ügyviteli szakügyintéző	0	0	1	0										16	2006.	i	2 év	3601	SZMM	
					0	0	1	0						55	01	Gazdasági idegen nyelvű levelező								
308.	54	346	01	Ügyviteli titkár	0	0	1	0										16	1993.	-	2 év 2000 óra	4191	SZMM	
					0	0	1	0						54	01	Idegen nyelvi titkár								
				0	0	1	0							54	02	Iskolatitkár								
				0	0	1	0							54	03	Ügyintéző titkár								
309.	52	341	01	Autó- és motorkerékpár-kereskedő ¹	0	0	0	0										17	2006.	-	1000 óra 800 óra	5111	GKM-SZMM	
310.	52	341	02	Becsűs	0	1	0	0	52	01	Drágakő-meghatározó							17	1993.	-	500 óra 800 óra	3627	SZMM	
					0	0	1	0						52	01	Bútor- és szőnyegbecsűs								
					0	0	1	0						52	02	Ékszerbecsűs								
					0	0	1	0						52	03	Festménybecsűs								
					0	0	1	0						52	04	Műtárgybecsűs								
311.	31	341	01	Bolti eladó	0	0	1	0										17	2006.	-	2 év 2500 óra	5112	SZMM	
					0	0	1	0						31	01	Bútor- és lakástextil-eladó								
					0	0	1	0						31	02	Élelmiszer- és vegyiáru-eladó								
					0	0	1	0						31	03	Műszaki cikk eladó								
					0	0	1	0						31	04	Porcelán- és edényáru-eladó								
					0	0	1	0						31	05	Ruházati eladó								
					0	0	1	0						31	06	Zöldség-gyümölcs eladó								
312.	51	213	01	Fényképész és fotótermék-kereskedő	0	0	1	0										17	1993.	-	2 év 2000 óra	5341	SZMM	
					0	0	1	0						51	01	Éseményrögzítő								
313.	55	345	01	Kereskedelmi menedzser	0	0	1	0										17	1997.	i	2 év	1349	SZMM	
					0	0	1	0						55	01	Európai Unió üzleti szakügyintéző								
					0	0	1	0						55	02	Kereskedelmi szakmenedzser								
					0	0	1	0						55	03	Kis- és középvállalkozási menedzser								
					0	0	1	0						55	04	Külgazdasági üzletkötő								
					0	0	1	0						55	05	Nemzetközi szállítmányozási és logisztikai szakügyintéző								
					0	0	1	0						55	06	Reklámszervező szakmenedzser								
314.	55	345	02	Kereskedelmi menedzserasszisztens	0	0	1	0										17	2006.	i	2 év	1414	SZMM	
					0	0	1	0						55	01	Logisztikai műszaki menedzserasszisztens								
315.	52	341	04	Kereskedelmi ügyintéző	1	0	0	0										17	2006.	-	1 év 1000 óra 600 óra	3621	SZMM	
					0	0	0	1								52	01							Külgazdasági ügyintéző
316.	52	341	05	Kereskedő	1	0	0	0										17	2006.	-	2 év 2500 óra 750 óra 1000 óra 750 óra 350 óra	5111	SZMM	
					0	1	0	0	52	01	Bútor- és lakástextil-kereskedő													
					0	1	0	0	52	02	Élelmiszer- és vegyiáru-kereskedő													
					0	1	0	0	52	03	Ruházati kereskedő													
317.	33	341	01	Kereskedő, boltvezető ⁴	0	0	0	0										17	2006.	-	500 óra	5111	SZMM	
318.	52	341	06	Könyvesbolti eladó	0	0	0	0										17	1993.	-	1 év 1000 óra 500 óra	5112	OKM-SZMM	
					0	0	0	1								52	01							Antikvárium kereskedő
319.	52	341	07	Kultúrcikk-kereskedő	0	0	0	0										17	1993.	-	2 év 2000 óra 150 óra 200 óra 400 óra 250 óra	5111	OKM-SZMM	
					0	1	0	0	31	01	Hírlapárus, trafikos													
					0	1	0	0	51	01	Kazetta- és lemez-eladó, -kölcsönző													
					0	1	0	0	51	02	Óra-ékszer és díszműáru eladó													
320.	54	341	01	Kükereskedelmi üzletkötő	0	0	0	0										17	1993.	-	2 év 2000 óra	3621	SZMM	
321.	52	725	01	Látványtervező és fotóciikk-kereskedő ⁴	0	0	0	0										17	1993.	-	2 év 2000 óra	7446	SZMM	

Sor- szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre												Szakma- csoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
	szint	tanulmányi terület	sor- szám		Azonosító szám				Azonosító szint	sor- szám	Rész-szakképesítés megnevezés	Azonosító szint	sor- szám	Elágazás megnevezés	Ráépülés							
					alap- szak- képesítés	rész- szak- képesítés	elágazás	ráépülés							Azonosító szint	Azonosító sor- szám						
1. 2.				3.												4.	5.	6.	7.	8.	9.	
322.	54	345	02	Logisztikai ügyintéző	0	0	0	0									17	2001.	-	2 év 2000 óra 400 óra 400 óra 400 óra 600 óra	3621	SZMM
					0	1	0	0	31	01	Anyagbeszerző											
					0	1	0	0	31	02	Árutérítő											
					0	1	0	0	52	01	Veszélyesszerű-Ügyintéző											
323.	52	342	01	Marketing- és reklámügyintéző	0	0	0	0									17	1993.	-	1 év 1000 óra 400 óra	3622	SZMM
					0	1	0	0	52	01	Hirdetési ügyintéző											
324.	33	341	02	Mintabolti értékesítő, szolgáltatásértékesítő	0	0	0	0									17	2006.	-	600 óra 200 óra 300 óra 200 óra 300 óra	4219	SZMM
					0	1	0	0	31	01	Bolti pénztáros											
					0	1	0	0	33	01	E-kereskedő											
					0	1	0	0	33	02	Játéktermi felügyelő (krupié)											
					0	1	0	0	31	02	Kereskedelmi és szolgáltatási ügynök											
325.	33	341	03	Műszaki anyag- és alkatrészkereskedő	0	1	0	0	31	03	Szerencsejáték-értékesítő						17	2006.	-	600 óra 600 óra 600 óra 600 óra 600 óra 2000 óra	5119	SZMM-GKM
					0	1	0	0	31	01	Épületgépészeti anyag- és alkatrész-eladó											
					0	1	0	0	31	02	Gépészeti anyag- és alkatrész-eladó											
					0	1	0	0	31	03	Járműalkatrész-eladó											
					0	1	0	0	31	04	Telepi építőanyag-eladó											
					0	1	0	0	31	05	Villamossági anyag- és alkatrész-eladó											
					0	0	1	0				33	01	Építőanyag-kereskedő								
					0	0	1	0				33	02	Épületgépészeti anyag- és alkatrész- kereskedő								
					0	0	1	0				33	03	Járműalkatrész-kereskedő								
					0	0	1	0				33	04	Villamossági anyag- és alkatrész- kereskedő								
					0	0	1	0														
326.	51	341	01	Műszakicikk-kereskedő	0	0	0	0									17	2006.	-	2 év 2000 óra 1000 óra	5111	SZMM
				0	1	0	0	33	01	Kisgép- és műszakicikk-kölcsönző												
327.	52	341	09	Piacfelügyelő	0	0	0	0									17	2006.	-	600 óra 250 óra	3629	SZMM-FVM
				0	1	0	0	31	01	Gombaszakellenőr												
328.	52	841	02	Postai ügyintéző	0	0	0	0									17	2006.	-	1 év 1400 óra	3612	GKM
329.	52	342	02	PR ügyintéző	0	0	0	0														
330.	31	341	02	Raktáros	0	0	0	0									17	2006.	-	900 óra 400 óra 200 óra 150 óra 250 óra	3622	SZMM
					0	1	0	0	21	01	Áruösszeállító											
					0	1	0	0	21	02	Raktárkezelő											
					0	1	0	0	31	01	Színházi kellekés											
331.	51	341	02	Régiiségkereskedő	0	0	0	0									17	2006.	-	800 óra 350 óra	5111	SZMM
332.	31	341	03	Tollállomás-kezelő	0	0	0	0														
333.	31	341	04	Vegyesiparicikk-kereskedő	0	0	0	0	31	01	Gázcsatlakozó-kezelő						17	2006.	-	360 óra 120 óra 1800 óra 800 óra 800 óra 800 óra 800 óra	5112	SZMM
					0	1	0	0	31	01	Agrokémiai és növényvédelmi kereskedő											
					0	1	0	0	31	02	Gyógynövénykereskedő											
					0	1	0	0	31	03	Piaci, vásári kereskedő											
					0	1	0	0	31	04	Sportszer- és játékkereskedő											
334.	33	215	02	Virágkötő, -berendező, virágkereskedő	0	0	0	0									17	1993.	-	2 év 2000 óra 600 óra 800 óra 800 óra 600 óra	5119	FVM-SZMM
					0	1	0	0	31	01	Virágbolti eladó											
					0	1	0	0	33	01	Virágdekoratőr											
					0	1	0	0	33	02	Virágkereskedő											
335.	33	811	01	Cukrász ⁴	0	0	0	0									18	1993.	-	3 év 3000 óra	5122	SZMM
336.	52	811	01	Élelmiszervezető	0	0	0	0														
337.	52	812	01	Hostess	0	0	0	0									18	2006.	-	1200 óra 300 óra	5129	SZMM
338.	54	812	01	Idegenvezető	1	0	0	0														
339.	31	812	01	Panziós, falusi vendéglátó	0	0	0	0									18	1995.	-	2 év 2000 óra 1800 óra 500 óra 300 óra	3642	SZMM
					0	1	0	0	31	01	Mezőgazdasági gazdaszszony											
340.	33	811	02	Pincér ⁴	1	0	0	0									18	1993.	-	3 év 3000 óra 200 óra	5123	SZMM
					0	0	0	1														
341.	54	812	02	Protokoll és utazásügyintéző	0	0	1	0									18	2006.	-	1 év 1000 óra 300 óra 500 óra	3641	SZMM
					0	0	1	0				52	01	Protokollügyintéző								
					0	0	0	1				52	02	Utazásügyintéző								
					0	0	0	1														
342.	33	811	03	Szakács ⁴	1	0	0	0									18	1993.	-	300 óra 3000 óra 500 óra 200 óra 600 óra	5124	SZMM-EuM
					0	1	0	0	31	01	Gyorséttermi- és éttelelő											
					0	1	0	0	21	01	Konyhai kisegítő											
343.	54	812	03	Szállodai portás, recepció	0	0	0	0									18	1993.	-	1000 óra	3643	SZMM
344.	55	812	01	Vendéglátó és idegenforgalmi szakmenedzser	0	0	1	0														
					0	0	1	0				55	01	Idegenforgalmi szakmenedzser			18	1997.	i	2 év	3641	SZMM
					0	0	1	0				55	02	Vendéglátó szakmenedzser								

[illegible]

Sor- szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre											Szakma- csoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter				
					Azonosító szám			Azonosító	Rész-szakképesítés		Elágazás		Ráépülés												
	sint	tanulmányi terület	sor- szám		alap- szak- képesítés	rész- szak- képesítés	elágazás	ráépülés	sint	sor- szám	megnevezés	sint	sor- szám	megnevezés	sint							sor- szám	megnevezés		
	1.			2.																					
	61	861	01	Rendészeti szervező	0	0	1	0					3.					4.	5.	6.	7.	8.	9.		
369.					0	0	1	0					61	01	Határrendészeti szervező			19	2006.	-	1050 óra	3529	IRM-ÖTM		
					0	0	1	0					61	02	Katasztrófavédelmi - polgári védelmi szervező										
					0	0	1	0					61	03	Rendőrszervező										
					0	0	1	0					61	04	Tűzoltószervező										
370.	52	861	06	Rendőrr	1	0	0	0										19	1993.	-	2 év 2500 óra 1000 óra 400 óra	5361	IRM		
					0	1	0	0	52	01	Kormányőr														
					0	0	0	1						52	01	Kutyavezető – rendőr									
371.	31	543	08	Sportszerjavító	0	0	0	0	0									19	2006.	-	2 év 2000 óra	7514	SZMM		
372.	54	345	05	Szabványügyi menedzser	0	0	0	0	0									19	1993.	-	2 év 2000 óra	3199	SZMM		
373.	31	814	01	Takarító	0	0	0	0	0									19	2004.	-	600 óra 300 óra	9111	SZMM		
374.	52	814	01	Társasházkezelő	0	0	0	0	1									19	1999.	-	400 óra 600 óra		ÖTM		
375.	52	853	01	Települési közösségi szolgáltató	0	0	0	0	0								54	01	Ingatlankezelő			800 óra	5359	ÖTM	
376.	51	853	01	Temetkezési szolgáltató	0	0	0	0	0									19	2001.	-	800 óra 300 óra 200 óra	5354	ÖTM		
					0	1	0	0	33	01	Temetkezési asszisztens														
					0	1	0	0	21	01	Temetői munkás														
377.	51	861	01	Tűzoltó	0	0	0	0	0									19	1993.	-	650 óra 1200 óra		ÖTM		
378.	52	861	07	Tűzvédelmi előadó	0	0	0	0	0								54	01	Tűzoltó technikus			350 óra 250 óra	3521	ÖTM	
					0	0	0	1									54	01	Tűzvédelmi előadó						
379.	31	543	09	Úvegcsiszoló	0	0	0	0	0									19	1993.	-	2 év 2000 óra	7524	SZMM		
380.	61	861	02	Végrehajtó	0	0	0	0	0									19	2006.	-	2000 óra	3513	IRM		
381.	31	521	01	Agrárgazdasági gépszerelő, gépjármű														20	2006.		2 év 2000 óra	7433	FVM		
					0	0	1	0					31	01	Erdészeti gépszerelő, gépjármű										
					0	0	1	0					31	02	Kertészeti gépszerelő, gépjármű										
					0	0	1	0					31	03	Mezőgazdasági gépszerelő, gépjármű										
					0	0	0	1							33	01	Dieseladagoló-javító								
					0	0	0	1							33	02	Ero- és munkagépjavító								
					0	0	0	1							33	03	Hidraulika-javító								
382.	52	621	01	Agrárkörnyezetgazda	1	0	0	0	0									20	2002.	-	2 év 2000 óra 400 óra 400 óra 400 óra 600 óra	6112	FVM-KvVM		
					0	1	0	0	31	01	Biolátlat-tartó és tenyésztő														
					0	1	0	0	31	02	Biomassaelőállító														
					0	1	0	0	31	03	Bionóvény-termesztő														
					0	1	0	0	33	01	Ökógazda														
383.	54	621	01	Agrár-közgazdasági és - üzeforgalmazó technikus	0	0	0	0	0								20	1993.	-	2 év 2000 óra	3124	FVM			
384.	55	621	01	Agrármenedzser-asszisztens														20	2006.	i	2 év				
					0	0	1	0					55	01	Agrárkereskedelmi menedzserasszisztens										
					0	0	1	0					55	02	Bortechológus										
					0	0	1	0					55	03	Élelmiszeripari menedzser								3629		
					0	0	1	0					55	04	Ménesgazda								6134		
					0	0	1	0					55	05	Mezőgazdasági menedzserasszisztens								3124		
385.	54	621	02	Agrártechnikus														20	2006.	-	2 év 2000 óra	3124	FVM		
					0	1	0	0	31	01	Mezőgazdasági vállalkozó														
					0	0	1	0					54	01	Agrármenedzser										
					0	0	1	0					54	02	Mezőgazdasági technikus										
					0	0	1	0					54	03	Vidékfejlesztési technikus										
386.	55	621	02	Agrártechnológus														20	2006.	i	2 év				
					0	0	1	0					55	01	Baromfitenyésztő és baromfitermék-előállító technológus										
					0	0	1	0					55	02	Gyógynövény- és fűszernövénytermesztő és -feldolgozó								6121		
					0	0	1	0					55	03	Hulladékgazdálkodási technológus								3126		
					0	0	1	0					55	04	Mezőgazdasági laboratóriumi szakasszisztens								3232		
					0	0	1	0					55	05	Növénytermesztő és növényvédő technológus								6411		
					0	0	1	0					55	06	Ökológiai gazdálkodó										
					0	0	1	0					55	07	Sertésfenyésztő és sertéstermék-előállító technológus								3124		
					0	0	1	0					55	08	Vadgazdálkodási technológus								3125		
387.	31	621	01	Állattengőző ⁶														20	1993.	-	600 óra 1000 óra	6139	FVM		
					0	1	0	0	21	01	Állattartó-telepi munkás														
					0	0	1	0					31	01	Állatkerti állattengőző										
					0	0	1	0					31	02	Cirkuszi állattengőző										
					0	0	1	0					31	03	Hásonállattengőző										

Sor-szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre												Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
	Azonosító szám				Rész-szakképesítés		Elágazás		Ráépülés													
	alap-szak-képesítés	rész-szak-képesítés	elágazás		ráépülés	szint	sor-szám	megnevezés	szint	sor-szám	megnevezés	szint	sor-szám	megnevezés								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.				
388.	31	621	02	Állattartási szolgáltató ⁵	0	0	1	0				3										
					0	0	1	0				31	01	Ebrendész								
					0	0	1	0				31	02	Kutyakiképző								
389.	31	621	03	Állattenyésztő ⁵	0	0	1	0				31	01	Állattenyésztő (baromfi és kisállat) ⁵								
					0	0	1	0				31	02	Állattenyésztő (juh és kecske) ⁵								
					0	0	1	0				31	03	Állattenyésztő (sertés) ⁵								
390.	54	621	03	Állattenyésztő és állategészségügyi technikus	0	1	0	0	33	01	Állatorvosi, állategészségügyi szaksegéd											
					0	0	1	0				54	01	Állategészségügyi technikus								
					0	0	1	0				54	02	Állattenyésztő technikus								
391.	33	622	01	Disznótenyésztés ⁵	1	0	0	0														
					0	1	0	0	21	01	Faiskolai munkás											
					0	1	0	0	31	01	Faiskolai termesztő											
					0	1	0	0	31	02	Mikroszaporító											
					0	1	0	0	31	03	Növényháló disznótenyésztő											
					0	1	0	0	31	04	Szabadföldi disznótenyésztő											
					0	1	0	0	21	02	Szövettenyésztő											
392.	31	623	01	Erdészeti szakmunkás ⁵	1	0	0	0														
					0	1	0	0	21	01	Erdői melléktermékgyűjtő és -hasznosító											
					0	1	0	0	31	01	Erdészeti növényvédő											
					0	1	0	0	21	02	Erdőművelő											
					0	1	0	0	31	02	Erdőőr											
					0	1	0	0	31	03	Fakitermelő											
					0	1	0	0	21	03	Motorfűrész-kezelő											
					0	0	0	1				33	01	Lakott-területi fakitermelő								
393.	54	623	01	Erdészeti technikus	0	0	0	0														
394.	54	581	01	Földmérő, térképész és térinformatikai technikus	0	1	0	0	51	01	Digitalistérkép-kezelő											
					0	1	0	0	51	02	Fotogrammetria kértékelő											
					0	1	0	0	51	03	Földügyi számítógépes adatkezelő											
					0	1	0	0	52	01	Ingatlan-nyilvántartási ügyintéző											
					0	1	0	0	52	02	Térinformatikai menedzserasszisztens											
					0	0	1	0				54	01	Földmérő és térinformatikai technikus								
					0	0	1	0				54	02	Térképésztechnikus								
					0	0	0	1				54	01	Földügyi térinformatikai szaktechnikus								
					0	0	0	1				54	02	Katasztrófa szaktechnikus								
					0	0	0	1				54	03	Létesítménygeodézia szaktechnikus								
395.	33	621	02	Gazda ⁵	1	0	0	0														
					0	1	0	0	31	01	Aranykalászos gazda											
					0	1	0	0	21	01	Eztelkalászos gazda											
396.	31	624	01	Halászlé, haltenyésztő ⁵	0	0	0	0														
					0	1	0	0	31	01	Halór											
					0	1	0	0	31	02	Horgásztokezelő											
397.	51	621	01	Hobbiállat-tenyésztő és -forgalmazó	0	0	0	0														
398.	31	641	01	Inszeminátor	0	0	1	0														
					0	0	1	0				31	01	Inszeminátor (baromfi és kisállat)								
					0	0	1	0				31	02	Inszeminátor (juh és kecske)								
					0	0	1	0				31	03	Inszeminátor (ló)								
					0	0	1	0				31	04	Inszeminátor (sertés)								
399.	31	622	01	Kertész ⁵	0	1	0	0	21	01	Fűszernövény-termesztő											
					0	1	0	0	21	02	Gombatermesztő											
					0	1	0	0	21	03	Gyógyfűszernövény-termesztő											
					0	1	0	0	21	04	Kerti munkás											
					0	0	1	0				31	01	Dohánykertész ⁵								
					0	0	1	0				31	02	Gyümölcs-termesztő ⁵								
					0	0	1	0				31	03	Szőlőtermesztő ⁵								
					0	0	1	0				31	04	Zöldségtermesztő ⁵								
400.	52	621	02	Laborállat-tenyésztő és -gondozó	1	0	0	0														
401.	31	621	04	Lótarló és -tenyésztő ⁵	0	0	0	0														
					0	1	0	0	31	01	Lóápoló és gondozó											
402.	52	812	02	Lovastúra-vezető	0	0	0	0														

Sor- szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre												Szakma- csoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter
	Azonosító szám				Rész-szakképesítés		Elágazás		Ráépülés													
	alap- szak- képesítés	rész- szak- képesítés	elágazás		ráépülés	azonosító szint	sor- szám	azonosító szint	sor- szám	azonosító szint	sor- szám	azonosító szint	sor- szám									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.				
403.	31	621	05	Méhész ⁵	0	0	0	0									4.	5.	6.	7.	8.	9.
					0	1	0	0	21	01	Méhészeti munkás						20	1993.	-	1000 óra 500 óra	6137	FVM
404.	31	521	19	Mezőgazdasági gépkezelő ⁵	0	0	1	0				31	01	Féjő- és tejkezelőgép kezelője			20	2001.	-	400 óra	8319	FVM
					0	0	1	0				31	02	Keltetőgép kezelő								
					0	0	1	0				31	03	Kertészeti gép kezelő								
					0	0	1	0				31	04	Majorgép-kezelő								
					0	0	1	0				31	05	Mellőrációs, kert- és parképlítőgép kezelő								
					0	0	1	0				31	06	Mezőgazdasági erő- és munkagépkezelő								
					0	0	1	0				31	07	Mezőgazdasági rakodógép kezelő								
					0	0	1	0				31	08	Mezőgazdasági szárítóüzemi gépkezelő								
					0	0	1	0				31	09	Növényvédelmi gépkezelő								
					0	0	1	0				31	10	Önjáró betakarítógép kezelője								
405.	31	521	20	Mezőgazdasági gépüzemeltető, gépkarbantartó ⁵	0	0	1	0				31	01	Állattenyésztési gépüzemeltető, gépkarbantartó			20	2006.	-	2 év 2000 óra	8293	FVM
					0	0	1	0				31	02	Erdészeti gépüzemeltető, gépkarbantartó								
					0	0	1	0				31	03	Kertészeti gépüzemeltető, gépkarbantartó								
					0	0	1	0				31	04	Növénytermesztési gépüzemeltető, gépkarbantartó								
406.	33	521	06	Mezőgazdasági kovács	0	0	1	0				33	01	Mezőgazdasági munkagépjavító kovács			20	2001.	-	2000 óra	7426	FVM
				0	0	1	0				33	02	Patkolókovács									
407.	54	621	04	Növénytermesztési, kertészeti és növényvédelmi technikus	0	1	0	0	31	01	Növénytermesztő ⁵						20	1993.	-	300 óra 400 óra 300 óra	3124	FVM
					0	1	0	0	31	02	Növényvédő és mérőgraktár-kezelő											
					0	1	0	0	31	03	Vetőmagtermesztő											
					0	0	1	0				54	01	Kertész és növényvédelmi technikus								
					0	0	1	0				54	02	Növénytermesztő és növényvédelmi technikus								
408.	54	622	01	Parképlítő és -fenntartó technikus	0	0	0	0									20	1993.	-	2 év 2000 óra 400 óra 1800 óra 1000 óra 400 óra 600 óra	3129	FVM
					0	1	0	0	31	01	Golfpálya-fenntartó											
					0	1	0	0	33	01	Kertéplítő ⁵											
					0	1	0	0	31	02	Kertfenntartó											
					0	1	0	0	21	01	Parkgondozó											
					0	1	0	0	31	03	Temezőkertész											
409.	54	625	01	Vadgazdálkodási technikus	0	0	0	0									20	1993.	-	2 év 2000 óra 1500 óra	3125	FVM
				0	1	0	0	31	01	Vadász, vadtenyésztő ⁵												
410.	33	621	01	Borász	0	0	0	0									21	1993.	-	2 év 2000 óra 600 óra 500 óra 500 óra	7222	FVM
					0	1	0	0	21	01	Pincémunkás											
					0	0	0	1						33	01	Sommelier (borpincér)						
															51	01	Vincellér ⁵					
411.	33	541	01	Édesipari termékgyártó	0	0	0	0									21	1993.	-	2 év 2000 óra 450 óra 500 óra 300 óra 400 óra	7218	FVM
					0	1	0	0	31	01	Cukorkagyártó											
					0	1	0	0	31	02	Csokoládétermék-gyártó											
					0	1	0	0	31	03	Kávé- és pótkávégyártó											
					0	1	0	0	31	04	Kéksz- és ostyagyártó											
412.	54	541	01	Élelmiszeripari technikus	0	0	1	0				54	01	Bor- és pezsgőgyártó technikus			21	2001.	-	2 év 2000 óra	3113	FVM
					0	0	1	0				54	02	Cukoripari technikus								
					0	0	1	0				54	03	Dobányipari technikus								
					0	0	1	0				54	04	Édesipari technikus								
					0	0	1	0				54	05	Élelmiszer-higiénikus								
					0	0	1	0				54	06	Érjedés- és üdítőitalipari technikus								
					0	0	1	0				54	07	Hús- és baromfiipari technikus								
					0	0	1	0				54	08	Malom- és keveréktakarmány-ipari technikus								
					0	0	1	0				54	09	Sítő- és cukrászipari technikus								
					0	0	1	0				54	10	Tartósítóipari technikus								
					0	0	1	0				54	11	Téjipari technikus								
413.	33	541	02	Érjedés- és üdítőital-ipari termékgyártó	0	0	0	0									21	2006.	-	2 év 2000 óra 200 óra 300 óra 200 óra 200 óra 400 óra 150 óra 150 óra	7223	FVM-SZMM
					0	1	0	0	21	01	Ecetgyártó											
					0	1	0	0	31	01	Élesztőgyártó											
					0	1	0	0	31	02	Gyümölcsipari technikus											
					0	1	0	0	31	03	Keményítőgyártó											
					0	1	0	0	31	04	Sörgyártó											
					0	1	0	0	33	01	Szesz- és szeszitalgyártó											
					0	1	0	0	31	05	Szűkítőgyártó											
				0	1	0	0	31	06	Üdítőital- és ásványvízgyártó												

Sor-szám	Szakképesítés azonosító száma			Szakképesítés megnevezése	Szakképesítések köre																Szakmacsoport	Jegyzékbe kerülés éve	Kizárólag iskolai rendszerben oktatható	Maximális képzési idő	FEOR szám	A szakmai és vizsgakövetelmény meghatározására feljogosított miniszter																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
	szint	tanulmányi terület	sor-szám		Azonosító szám				Rész-szakképesítés		Elágazás		Ráépülés																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
					alap-szak-képesítés	rész-szak-képesítés	elágazás	ráépülés	Azonosító		megnevezés	Azonosító		megnevezés	Azonosító		megnevezés																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
									szint	sor-szám		szint	sor-szám		szint	sor-szám		szint	sor-szám																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
1.			2.			3.																4.	5.	6.	7.	8.	9.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
414.	31	541	01	Húspari termékgyártó ⁴	1	0	0	0																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					

*2. számú melléklet
a 10/2007. (II. 27.) SZMM rendelethez*

*„3. számú melléklet
az 1/2006. (II. 17.) OM rendelethez*

A hiány-szakképesítések régiónkénti jegyzéke

Közép-dunántúli régió

	Szakképesítés megnevezése	OKJ
1.	Hegesztő	31 521 11 0000 00 00
2.	Ács, állványozó	33 582 01 1000 00 00
3.	Kőműves	31 582 15 1000 00 00

Dél-dunántúli régió

	Szakképesítés megnevezése	OKJ
1.	Hegesztő	31 521 11 0000 00 00
2.	Szerszámkészítő	33 521 08 0000 00 00
3.	Műanyag-feldolgozó	52 521 02 0000 00 00

Nyugat-dunántúli régió

	Szakképesítés megnevezése	OKJ
1.	Géplakatos	31 521 10 1000 00 00
2.	Szerkezetlakatos	31 521 24 1000 00 00
3.	Ács, állványozó	33 582 01 1000 00 00
4.	Szakács	33 811 03 1000 00 00

Észak-magyarországi régió

	Szakképesítés megnevezése	OKJ
1.	Gépi forgácsoló	31 521 09 1000 00 00
2.	Hegesztő	31 521 11 0000 00 00
3.	Kőműves	31 582 15 1000 00 00

Észak-alföldi régió

	Szakképesítés megnevezése	OKJ
1.	Ápoló	54 723 01 1000 00 00
2.	Gépi forgácsoló	31 521 09 1000 00 00
3.	Géplakatos	31 521 10 1000 00 00
4.	Ács, állványozó	33 582 01 1000 00 00

Közép-magyarországi régió

	Szakképesítés megnevezése	OKJ
1.	Ács, állványozó	33 582 01 1000 00 00
2.	Kőműves	31 582 15 1000 00 00
3.	Gépi forgácsoló	31 521 09 1000 00 00
4.	Géplakatos	31 521 10 1000 00 00

Dél-alföldi régió

	Szakképesítés megnevezése	OKJ
1.	Kőműves	31 582 15 1000 00 00
2.	Szerkezetlakatos	31 521 24 1000 00 00
3.	Hegesztő	31 521 11 0000 00 00
4.	Gépi forgácsoló	31 521 09 1000 00 00

III. rész HATÁROZATOK

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 5/2007. (II. 27.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában – dr. Kiss László alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a földgáz-ellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény 85. § (10) bekezdése alkotmányellenes, ezért azt megsemmisíti.

2. Az Alkotmánybíróság a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény 7. § (1) bekezdése, valamint a 7. § (3) bekezdés e) pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzé teszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Alkotmánybírósághoz indítvány érkezett a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény (a továbbiakban: VET.) 7. § (1) bekezdése, a 7. § (3) bekezdés e) pont-

ja, valamint a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény (a továbbiakban: GET.) 85. § (10) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére.

Az indítványozó alapvetően azt kifogásolta, hogy a VET. 7. § (3) bekezdésében [megállapította: GET. 84. § (1) bekezdése] a megbízatás megszűnésének új eseteként rögzített rendelkezés a Magyar Energia Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) vezetőinek (elnök és elnökhelyettes) soron kívüli – a hatéves kinevezési időtartam letelte előtti – elmozdítását teszi lehetővé. E szerint az érintett vezetők megbízatása törvényben meghatározott egyéb ok esetén is megszűnik. Ilyen konkrét okot jelöl meg a GET. 85. § (10) bekezdése, amely előírja, hogy a rendelkezés hatálybalépését követő kilencvenedik napon a Hivatal vezetőinek megbízatása megszűnik. Kifogásolta továbbá az indítványozó a VET. 7. § (1) bekezdésében [megállapította: GET. 84. § (1) bekezdés] előírt pályázati rendszert is.

Az indítványozó a fentiekkel kapcsolatban hivatkozott arra, hogy a munkavégzésre vonatkozó jogszabályok nem ismerik a „törvényben meghatározott egyéb okot”, mint a munkavégzésre irányuló jogviszony megszűnésének módját. Az új jogcím bevezetése az indítványozó szerint sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvét, s az annak részét képező, illetve abból levezethető egyéb követelményeket és jogosultságokat; úgymint: a jogbiztonságot, a visszaható hatályú jogalkotás tilalmát és a szerzett jogok védelmét.

II.

Az alkotmánybíróági eljárás során figyelembe vett jogszabályi rendelkezések a következők:

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezése:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

2.1. A VET. indítvánnyal támadott rendelkezései:

„7. § (1) A Hivatal elnökét és elnökhelyettesét – a miniszter javaslatára – a miniszterelnök nevezi ki, és menti fel. A kinevezés időtartama hat év. Az elnök és az elnökhelyettes megbízatásának megszűnése esetén a miniszter nyilvános pályázatot ír ki a megüresedő tisztségre. A pályázatokat a miniszter a pályázatok benyújtására rendelkezésre nyitva álló határidő lejártát követően harminc napon belül szakmailag értékeli. A miniszter az értékelés eredményéről a jelöltek sorrendjéről és javaslatának indoklásáról írásban tájékoztatja a miniszterelnököt.

[...]

(3) A Hivatal elnökének és elnökhelyettesének megbízatása megszűnik,

[...]

e) törvényben meghatározott egyéb ok esetén.”

2.2. A GET. indítvánnyal támadott rendelkezése:

„85. § (10) E rendelkezés hatálybalépését követő tizenöt napon belül a miniszter nyilvános pályázatot ír ki a Hivatal elnöki és elnökhelyettesi tisztségének betöltésére. E rendelkezés hatálybalépését követő kilencvenedik napon a Hivatal elnökének és elnökhelyettesének megbízatása megszűnik.”

2.3. A VET. 7. §-ának a módosítás előtt (2003. augusztus 1-jét megelőzően) hatályos rendelkezései:

„7. § (1) A Hivatal elnökét és elnökhelyettesét – a miniszter javaslatára – a miniszterelnök nevezi ki, és menti fel. A kinevezés időtartama hat év. Az elnök és az elnökhelyettes tekintetében a munkáltatói jogokat – a kinevezés és a felmentés kivételével – a miniszter gyakorolja. Az elnököt a közigazgatási államtitkár havi illetményével azonos díjazás, illetőleg azonos juttatások, az elnökhelyettes a helyettes államtitkár havi illetményével azonos díjazás, illetőleg azonos juttatások illetik meg.

(2) A Hivatal elnökének és elnökhelyettesének megbízatása megszűnik, ha

- a) a kinevezés időtartama lejár,
- b) tisztségéről lemond,
- c) tisztségéből felmentik,
- d) meghal.

(3) Felmentéssel szűnik meg a Hivatal elnökének és elnökhelyettesének megbízatása, ha

- a) jogerős bírói ítélet megállapítása szerint bűncselekményt követett el, vagy más módon a tisztségre méltatlanná vált,
- b) tisztségének ellátására tartósan alkalmatlanná vált,
- c) tisztségével való összeférhetlenségét három hónapon belül nem szüntette meg,
- d) tevékenységével a Hivatal működését veszélyezteti.

(4) A Hivatal elnöke

- a) vezeti a Hivatalt,
- b) megállapítja a Hivatal szervezeti és működési szabályzatát,
- c) gyakorolja a Hivatal köztisztviselői felett a munkáltatói jogokat,
- d) irányítja a Hivatal gazdálkodását,
- e) képviseli a Hivatalt,
- f) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket jogszabály vagy a Hivatal szervezeti és működési szabályzata a hatáskörébe utal,

g) tanácskozási joggal részt vesz a Kormány ülésén a Hivatal feladatkörét érintő előterjesztések tárgyalásakor.”

III.

Az indítvány részben megalapozott.

1. Az indítvány érdemi vizsgálatát megelőzően az Alkotmánybíróság áttekintette a jogszabályi formába foglalt egyedi döntéseket érintő eddigi gyakorlatát.

Az Alkotmánybíróság – hatáskörének hiánya miatt – nem vizsgál olyan egyedi döntéseket, amelyek akár formai, akár tartalmi értelemben nem minősíthetők sem jogszabálynak, sem az állami irányítás egyéb jogi eszközeknek. [lásd 52/1993. (X. 7.) AB végzés, ABH 1993, 407, 408–409.; 439/B/1999. AB végzés, ABH 2000, 1167, 1170–1171.; 939/B/2001. AB végzés, ABH 2002, 1775, 1776.] Az ilyen esetekben az Alkotmánybíróság az indítványokat visszautasította.

A 7/2004. (III. 24.) AB határozat a normatív tartalom nélküli jogszabályok speciális esetkörére is utalt: „[...] a magyar törvényalkotási gyakorlatban előfordul az, hogy teljességgel normatív tartalom nélküli törvényt fogadnak el. Általában valamely esemény vagy személy jelentőségének állítanak ilyen módon emléket. Például »2001. évi LXIII. törvény a magyar hősök emlékének megőrzéséről és a Magyar Hősök Emlékünnepéről«; »2000. évi I. törvény Szent István államalapításának emlékéről és a Szent Koronáról«; »1996. évi LVI. törvény Nagy Imre mártírhaltalt magyar miniszterelnök és mártírtársai emlékének törvénybe iktatásáról«.” (ABH 2004, 98, 114.) Esetleges alkotmányossági vizsgálat esetén ebben a körben is – feltehetően – az indítvány visszautasításának volna helye.

Érdemben vizsgált azonban az Alkotmánybíróság néhány olyan indítványt, amelyek azt kifogásolták, hogy a jogalkotó egyedi eseteket döntött el jogszabályi formában, s ezzel alapjogi sérelmet okozott. A 45/1997. (IX. 19.) AB határozat megállapította, hogy „[a] szabályozásnak ez a módja, azaz az ingatlanulajdont korlátozó egyedi döntés törvényi formában való megjelentetése kizárja a fellebbezés és a bírósági felülvizsgálat benyújtásának lehetőségét, és ezáltal sérti a tulajdonvédelemre is garanciát nyújtó jogorvoslat érvényesülési lehetőségét [...]”. (ABH 1997, 311, 318.) Hasonló ok alapján állapította meg a kifogásolt egyedi döntés alkotmányellenességét a 6/1994. (II. 18.) AB határozat. (ABH 1995, 65, 66–67.) Ezekben az ügyekben az alkotmányellenes rendelkezések megsemmisítését mondta ki az Alkotmánybíróság.

Az Országgyűlés és a Kormány szervezetalakítási szabadságára tekintettel ugyanakkor az Alkotmánybíróság nem állapította meg az egyedi döntés alkotmányellenességét a 7/2004. (III. 24.) AB határozatban. Kormányhivatal (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete, a továbbiakban: PSZÁF) vezetőjének egyedi módon (nem normatív rendelkezés alkalmazásával) történő elmozdítása nem eredményezi a jogbiztonság sérelmét, ha a megbízást azért kellett megszüntetni, mert a szervezet-átalakítás következtében maga a tisztség (a PSZÁF elnöki funkciója) szűnt meg. Az Alkotmánybíróság rámutatott: „[a] jogbiztonság követelményeinek az államigazgatási szervek átszervezésére vonatkozó szabályok alkotmányosságának megítélésére való közvetlen kivetítése az Alkotmányból le nem vezethető korlátok közé szorítaná az Országgyűlés és a Kormány szervezetalakítási szabadságát.” (ABH 2004, 98, 111–112.)

2. A jelen eljárásban országos hatáskörű szerv határozott időtartamú vezetői megbízatásának idő előtti megszüntetéséről szóló szabályozás (és ehhez kapcsolódóan az új vezetők kinevezésének szabályai) a vizsgálat tárgya. [A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény 1. § (4) bekezdése értelmében a Hivatal kormányhivatalnak minősül.] Az indítványban foglaltaknak megfelelően az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a kifogásolt rendelkezések ellentétesek-e a jogbiztonság követelményével, így különösen: sértenek-e szerzett jogot, illetve azt is, hogy figyelmen kívül hagyják-e a visszaható hatályú jogalkotás tilalmát.

2.1. Az Alkotmánybíróság az 56/1991. (XI. 8.) AB határozatban kifejtette: „[a] jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket.” (ABH 1991, 454, 456.)

Az Alkotmánybíróság korábban már több határozatában elvi jelentőséggel mutatott rá arra, hogy az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált „jogállamisághoz hozzátartozik a szerzett jogok tiszteletben tartása”. [Pl. 62/1993. (XI. 29.) AB határozat, ABH 1993, 364, 367.] A szerzett jogok védelme a jogállamban érvényesül, de nem abszolút érvényű, kivételt nem tűrő szabály. A kivételek elbírálása azonban csak esetenként lehetséges. Azt, hogy a kivételes beavatkozás feltételei fennállnak-e, végső fórumként az Alkotmánybíróságnak kell eldöntenie. [32/1991. (VI. 6.) AB határozat, ABH 1991, 146, 154.] Az Alkotmánybíróság több határozatában utalt továbbá arra, hogy „[a] jogbiztonság és a szerzett jog alkotmányos védelme nem értelmezhető akként, hogy a múltban keletkezett jogviszonyokat soha nem lehet alkotmányos szabályozásokkal megváltoztatni”. [515/B/1997. AB határozat, ABH 1998, 976, 977.; 1011/B/1999. AB határozat, ABH 2001, 1365, 1370.; 495/B/2001. AB határozat, ABH 2003, 1382, 1390.] A szerzett jogok tiszteletben tartására irányuló követelménnyel összefüggésben kimondta, hogy: „[a]z alkotmányos védelmet élvező ’szerzett jogok’ a már konkrét jogviszonyokban alanyi jogként megjelenő jogosultságok, illetőleg azok a jogszabályi ’ígérvények’ és várományok, amelyeket a jogalkotó a konkrét jogviszonyok keletkezésének lehetőségével kapcsol össze. A jogszabályok hátrányos megváltoztatása így csak akkor ellentétes a ’szerzett jogok’ alkotmányos oltalmával, ha a módosítás a jog által már védett jogviszonyok lefolyásában idéz elő a jogalanyokra nézve kedvezőtlen változtatást.” [731/B/1995. AB határozat, ABH 1995, 801, 805.]

A visszamenőleges hatályú jogi szabályozás tilalmával kapcsolatban az Alkotmánybíróság leszögezte: „[k]övetkezetes az alkotmánybírósági gyakorlat a tekintetben, hogy valamely jogszabály nem csupán akkor minősülhet az említett tilalomba ütközőnek, ha a jogszabályt a jogal-

kotó visszamenőlegesen léptette hatályba, hanem akkor is, ha a hatálybaléptetés nem visszamenőlegesen történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit – erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint – a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell.” [57/1994. AB határozat, ABH 1994, 316, 324.]

A jelen ügyben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a VET.-nek az indítványban kifogásolt módosítása során [7. § (1) bekezdés, illetve (3) bekezdés e) pont], illetve a GET. 85. § (10) bekezdés megalkotásával a jogalkotó törvényben szabályozott – kormányhivatal vezetőjének és helyettesének megbízatását magában foglaló – jogviszony tartalmát egészítette ki. A VET.-nek a 7. § (3) bekezdés e) pont szerinti kiegészítése („törvényben meghatározott egyéb esetben”) nem tartalmaz konkrét rendelkezést, ugyanis általános – közelebbről meg nem nevezett – jogszabályi rendelkezésre utaló szabállyal egészíti ki a megbízatás-megszűnési okokat. A GET. formálisan beiktatott egy ilyen megszűnési okot, amely – normatív tartalom nélkül – egyedi módon szüntette meg az említett vezetők megbízatását. Ezzel szemben a VET. 7. § (1) bekezdése a vezetői állások pályázattal történő betöltéséről – normatív tartalommal – rendelkezik.

2.2. Az előzőekből következően az alkotmányossági vizsgálat a továbbiakban arra terjedt ki, hogy a GET. 85. § (10) bekezdésében foglalt egyedi jogviszony-megszűntetés sérti-e az Alkotmány 2. § (1) bekezdését.

A törvény által közelebbről nem tipizált, de mindenképpen foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt a módosítást megelőzően is meg lehetett szüntetni több jogcímen, így például felmentéssel. A jellegében leginkább közszolgálati jogviszonyhoz hasonlítható alkalmazási viszony munkáltatói oldalán az állam jelenik meg, a konkrét jogviszonyt a munkáltatói jogkör gyakorlójaként eljáró miniszterelnök kinevezése hozza létre, illetve felmentési aktusa szünteti meg.

A GET.-et a jogalkotó 2003. június 16-án fogadta el, kihirdetése 2003. június 25-én történt meg, míg a hatálybalépés időpontja 2003. augusztus 1-je volt. A vizsgált rendelkezés közvetlen visszamenőleges hatályba léptetést nem tartalmaz ugyan, de egy már korábban létrejött jogviszonyt szüntet meg a törvény hatálybalépését követő kilencvenedik nappal.

A PSZÁF esetében az állam szervezetalakítási szabadságába tartozó intézkedés közvetlenül indokolta (szükségképpenivé tette) az egyedi jogviszonyokba történő jogalkotói beavatkozást (a PSZÁF elnöki, elnökhelyettesi pozíciói megszűntek, s helyettük egyfajta elnökség, a Felügyeleti Tanács jött létre).

A jelen ügyben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Hivatal egyidejű átszervezésére nem került sor, csupán hatásköre változott meg. A GET. indokolása szerint a Hivatal „[...] szerepköre úgy módosul, hogy az illeszkedjen a magyar közigazgatás szervezetrendszerébe, ugyanakkor megfeleljen a közösségi elvárásoknak is. A hivatal olyan egységes hatósággá válik, amely ellátja

mind a hagyományos földgázellátással kapcsolatos hatósági jogköröket, mind a versenyszempontokat figyelembe vevő új típusú ’piacigazgató’ jellegű szerepköröket. A hivatal feladatai ennek megfelelően a következő fő csoportokba sorolhatók: engedélyezés, a szabályozás verseny-szempontokat figyelembe vevő felügyelete, fogyasztóvédelem, árelőkészítés, -szabályozás és -felülvizsgálat.”

Ennek figyelembevételével az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy a határozott időtartamra szóló megbízatás idő előtti megszüntetésének (a személyi változásnak) szervezeti indoklottsága nem volt; az elnöki és az elnökhelyettesi státuszok változatlanul megmaradtak. Ehhez kapcsolódóan az Alkotmánybíróság leszögezi: valamely államigazgatási szerv módosított feladatkörének megfelelő vezetés kialakítása, és az ennek érdekében végrehajtott személyi változtatás önmagában nem indokolhatja a norma kötőerejének alkalmi figyelmen kívül hagyását.

Az Alkotmánybíróság a 31/1998. (VI. 25.) AB határozatában kifejtette: „[...] a jogalkotói hatalommal való visszaélés körében kialakult eddigi gyakorlatát nem ítélte olyan széles körűnek, amely elegendő alapul szolgálna e fogalom alkotmányos követelménybe foglalt egzakt meghatározására. Mindazonáltal az eddigi döntések is alapul szolgálnak annak az általános érvényű következtetésnek a levonására, hogy mivel a joggal való visszaélés tilalmának forrása az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdése, alkotmányellenes az olyan rendelkezés is, amely amiatt ütközik az említett tilalomba, mert a jogalkotó valamely jogintézményt nem annak jogrendszeren belüli rendeltetése szerinti célra használt fel.” (ABH 1998, 240, 245–246.)

Az Alkotmánybíróság a fenti megállapításra hivatkozással a most vizsgált rendelkezéssel összefüggésben a következőkre mutat rá: a jogalkotás diszfunkcionális, ha a jogalkotó normatív szabályozási tárgykörben (s kétségtelenül ilyennek minősül a Hivatal elnöke és elnökhelyettese megbízatási jogviszonyának tartalma) egyedi döntést hoz. A normatív aktus szükségképpen eleméje ugyanis az, hogy a címzettek köre szélesebb, s nem közvetlenül és konkrétan meghatározott egy vagy több személy, vagyis a rendelkezés nem valamely konkrét egyedi ügyre vonatkozik. Ha a jogalkotó a hatályos jogszabály alkalmazását, vagy a jogszabály normatív módon történő módosítását kerüli meg az egyedi döntés jogszabályi formába öntésével, a megoldás visszaélésszerűvé válik. A konkrét jogviszonyokat ezzel a módszerrel megszüntető jogszabályi rendelkezés [itt: a GET. 85. § (10) bekezdése] tartalmában jogalkalmazói (munkáltatói egyoldalú jognyilatkozatot helyettesítő) aktus, amely ellen viszont (tekintettel a jogszabályi formára) az érintettek jogorvoslattal nem élhetnek.

Az állami vezetők határozott tartamú megbízatási jogviszonya idejének lerövidítésére csak a törvényben meghatározott objektív vagy szubjektív okok (lemondás, halál, illetőleg összeférhetetlenség megállapítása, továbbá valamely nevesített felmentési jogcím alkalmazása, valamint a megbízatásra közvetlenül kiható egyéb ok, így például

szervezet-átalakítás) alapján kerülhet sor. A jelen eljárásban vizsgált, konkrét megbízásokat egyedi jelleggel megszüntető rendelkezés viszont ezen követelmények egyikének sem felel meg.

Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően megállapította, hogy a GET. 85. § (10) bekezdése szerinti egyedi esetre szabott, jogszabályi formába öltöztetett döntés sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság elvének szerves részét képező jogbiztonságot. Egyidejűleg az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a VET. 7. § (1) bekezdése és a 7. § (3) bekezdés *e)* pontjában foglalt szabályozás önmagában nem ellentétes a jogbiztonság követelményével.

3. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányellenes rendelkezést a határozat közzétételének napjával megsemmisítette, a VET. 7. § (1) bekezdése, valamint a 7. § (3) bekezdés *e)* pontja alkotmányellenességének megállapítására irányuló indítványt pedig elutasította.

A határozat Magyar Közlönyben történő közzététele az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 41. §-án alapul.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k., *Dr. Harmathy Attila s. k.,*
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., *Dr. Paczolay Péter s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 120/B/2004.

Dr. Kiss László alkotmánybíró különvéleménye

1. Egyetértek azzal, hogy a többségi határozat elutasítja a VET. 7. § (3) bekezdés *e)* pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt.

2. Egyetértek ugyanakkor a GET. 85. § (10) bekezdése alkotmányellenességének megállapításával és megsemmisítésével.

3. Álláspontom szerint azonban az Alkotmánybíróságnak meg kellett volna semmisítenie még a VET. 7. § (1) bekezdéséből a „A kinevezés időtartama hat év” mondatot.

4. Az Alkotmánybíróságnak – hivatalból eljárva – mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet kellett volna megállapítania amiatt, mivel egy nem Alkotmányban szabályozott kormányhivatal vezetőjének megbízatási ideje túlnyúlik a Kormány megbízatási idején, ezáltal megnehezülhet a működőképes kormányzás Alkotmány 35. § (1) bekezdés *c)* és *e)* pontjában írt kormányfeladatok maradéktalan teljesítése.

I.

1. Előrebocsátom: az Alkotmánybíróság csak az Alkotmányban szabályozott, azaz az „alkotmányos intézményeket” kezeli kiemelten. [24/2000. (VII. 6.) AB határozat]

A Magyar Energia Hivatal „önálló feladattal és hatáskörrel rendelkező, országos hatáskörű közigazgatási szerv, amelynek irányítását a Kormány, felügyeletét a miniszter látja el. A Hivatal jogi személy, amely önállóan gazdálkodó központi költségvetési szervként működik.” [VET. 6. § (1) bekezdés] A Magyar Energia Hivatal tehát közhatalmi jogosítványokkal rendelkező olyan központi közigazgatási szerv, amely a hierarchikus rendbe tagolódva, „irányított” szervként része a végrehajtó hatalomnak. Feladatai és hatásköre folytán nem „alkotmányos intézmény” (azaz nem jelenik meg az Alkotmányban).

Alkotmányban írt fontos jogosítványokkal rendelkező szervek ellenben az Országgyűlés, a Kormány, illetőleg a miniszter.

Az Országgyűlés, a Magyar Köztársaság legfelsőbb államhatalmi és népképviselői szerveként (...) meghatározza a Kormányzás szervezetét, irányát és feltételeit [Alkotmány 19. § (1) és (2) bekezdései], törvényeket alkot, meghatározza az ország társadalmi-gazdasági tervét, megállapítja az államháztartás mérlegét, jóváhagyja az állami költségvetést és annak végrehajtását [Alkotmány 19. § (3) bekezdés *b)*, *c)*, *d)* pontjai].

A Kormány biztosítja a törvények végrehajtását, irányítja a minisztériumok és a közvetlenül alárendelt egyéb szervek munkáját, összehangolja tevékenységüket, biztosítja a társadalmi-gazdasági tervek kidolgozását, gondoskodik megvalósításukról. [Alkotmány 35. § (1) bekezdés *b)*, *c)*, *e)* pontok]

Kiemelten utalok az Alkotmány 40. § (3) bekezdésére, amely szerint: „A Kormány jogosult az államigazgatás bármely ágát közvetlenül felügyelete alá vonni, és erre külön szervezetet létesíteni.” (Az Alkotmány valójában nem is felügyeleti, hanem irányítási jogkört adott a Kormánynak, hiszen a „külön szervek létesítésének” joga már nem felügyeleti, hanem irányítási jogkör.)

A miniszterek a jogszabályok rendelkezéseinek és a Kormány határozatainak megfelelően vezetik az államigazgatás feladatkörükbe tartozó ágait, és irányítják az alájuk rendelt szerveket. [Alkotmány 37. § (2) bekezdése]

Fontos elvi kérdés az, minek biztosítsunk elsőbbséget: egy kétségtől fontos (de Alkotmányba fel nem emelt)

feladatkörökkel és hatáskörökkel rendelkező szerv vezetője érinthetlenségének (s benne a vezető 6 éven át fennálló elmozdíthatatlanságának), vagy az imént említett, Alkotmányban szabályozott és védett szervek (Országgyűlés, Kormány, miniszterek) Alkotmányban is tételesen felsorolt feladat- és hatáskörei zavartalan gyakorlásának. Álláspontom szerint az Alkotmány alapján az utóbbit kell előtérbe helyezni annak hangsúlyozásával, hogy a felsorolt szervek az Alkotmányban kapott feladataik ellátásához egy nekik alárendelt, irányításuk és felügyeletük alatt álló szerv irányában akár az átszervezés jogával (s benne a nem „alkotmányosan védett” vezető 6 évre szóló munkaviszonya megszüntetése jogával) is rendelkeznek. (Értelemszerűen azonban itt az Országgyűlésről van szó, amely törvénnyel bármikor újrarendezheti a Kormány és az „érített” miniszter irányítási és felügyeleti jogait is.) E jogkörében – álláspontom szerint – az Országgyűlés maga vállalta politikai felelősséggel jár el, amelynek célszerűségét, ésszerűségét az Alkotmánybíróság nem is vizsgálhatja.

2. Jelen ügyben a központi közigazgatási szerv élén álló vezető elmozdításának háttérében kétségtől nem közvetlenül szervezeti átalakítás (átszervezés) áll, „csupán” a szervezet feladat- és hatásköre változott meg. A GET. indoklása szerint a Hivatal „(...) szerepköre úgy módosul, hogy az illeszkedjen a magyar közigazgatás szervezetrendszerébe, ugyanakkor megfeleljen a közösségi elvárásoknak is. A Hivatal olyan egységes hatósággá válik, amely ellátja mind a hagyományos földgázellátással kapcsolatos jogköröket, mind a versenyszempontokat figyelembevevő új típusú »piacigazgató« jellegű szerepköröket. A Hivatal feladatai ennek megfelelően a következő fő csoportokba sorolhatók: engedélyezés, a szabályozás versenyszempontokat figyelembevevő felügyelete, fogyasztóvédelem, árellenőrzés, -szabályozás és felülvizsgálat.” Vitatom ezért a többségi határozatnak azt az állítását, hogy a határozott időtartamra szóló vezetői megbízás idő előtti megszüntetésének (a személyi változásnak) nem lett volna szervezeti indokoltsága. Úgy vélem, hogy a vezetőváltást nemcsak több szervezet összevonása vagy átszervezés indokolhatja, hanem az is, ha szervezeti összevonás (átszervezés) ugyan nem történik, de a szervezet feladatköre működésileg úgy megváltozik, hogy az eleve megváltoztatja a vezetővel szembeni elvárásokat is. A feladat- és hatáskörök megváltoztatása egyébként óhatatlanul magával hozza ugyanis a szervezet (át)alakítását is. Erre utal a GET. idézett indoklásában megtalálható fentebb idézett kitétel is: „a hivatal (...) egységes hatósággá válik (sic), amely ellátja mind a hagyományos földgázellátással kapcsolatos hatósági jogköröket, mind a versenyszempontokat figyelembevevő új típusú »piacigazgató« jellegű szerepköröket.”

3. A többségi határozat érintőlegesen jegyzi meg, hogy a Hivatal – a központi államigazgatási szervekről, vala-

mint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény 1. § (4) bekezdése értelmében – kormányhivatalnak minősül. Álláspontom szerint a jelen ügy elbírálása szempontjából ennek a körülménynek döntő szerepe van, amely azt indokolta volna, hogy a határozat részletesebben foglalkozzon e besorolás jelentőségével. Az idézett törvény 71. § (1) bekezdése ugyanis *expressis verbis* megállapítja, hogy „[a] kormányhivatal törvény által létrehozott, a Kormány irányítása alatt működő központi államigazgatási szerv”, amelynek „a felügyeletét a miniszterelnök által kijelölt miniszter látja el” [71. § (2) bekezdés]. A miniszter képviseli a kormányhivalt a Kormány és az Országgyűlés előtt [71. § (2) bekezdés c) pont]. Költségvetése a felügyeletét ellátó miniszter által vezetett minisztérium költségvetési fejezetén belül önálló címet képez [71. § (4) bekezdés]. Szervezetét ugyan a saját szervezeti és működési szabályzata határozza meg, azt azonban a miniszterelnök hagyja jóvá [72. § (1) bekezdés]. A kormányhivatal vezetője – ha törvény eltérően nem rendelkezik – államtitkári illetményre és juttatásra jogosult [72. § (5) bekezdés]. Mindezekből (is) az következik, hogy a Hivatal vezetője – kormányhivatal vezetőjeként – beintegrálódott a Kormány szervezeti és működési rendjébe, megbízásának, kinevezésének és felmentésének is ehhez a jogálláshoz kell igazodnia. Konkrétabban: a kormányhivatal vezetőjeként az adott Kormányhoz kapcsolódik a munkája, nincs is ezért alkotmányos indoka annak, hogy megbízása túl nyúljon az adott Kormány megbízásának az idején. Ennek megfelelően – álláspontom szerint – mód van (mód lehet) arra, hogy törvény a kormányhivatal vezetőjének megbízási idejét hozzáigazítsa a Kormány megbízási idejéhez.

4. A többségi határozat szerint a GET. 85. § (10) bekezdése sérti a jogállamiságból levezethető – az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt – jogbiztonság elvét. A határozatban felhozott, többségi álláspont megalapozását szolgáló érvek azonban számomra nem meggyőzőek. Kiemelem, hogy az Alkotmánybíróság eddig következetesen azt az álláspontot képviselte, hogy az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének sérelme önmagában és egyedül nem elegendő az alkotmányellenesség megállapításához. Ezúttal ettől a következetesen képviselt álláspontjától eltért, s megvédett egy, a Kormány közvetlen irányítása és a miniszter felügyelete alá tartozó, az Alkotmány szintjére fel nem emelt szervet. Ezzel ugyanakkor – nézetem szerint – Alkotmányban szabályozott jogkörű irányító és felügyeletet ellátó szervek (Országgyűlés, Kormány, minisztérium) feladatellátását korlátozta, ami által pedig feladni látszik azt az eddig következetesen vállalt elvet is, amely szerint szűken értelmezi hatáskörét államszervezeti kérdések megítélésé-
kor.

Álláspontom e tekintetben változatlanul ugyanaz, amelyet a 7/2004. (III. 24.) AB határozathoz fűzött különvéleményemben is megfogalmaztam. Arra támaszkodva újlag felvetem: vajon sérti-e az Alkotmány 2. § (1) bekezdé-

sében foglalt demokratikus jogállamiság elvét az, ha az Országgyűlés által cikluson átívelő időre megválasztott tisztségviselő megbízatását a megbízatási idő lejártá előtti (pl. átszervezés eredményeként) egy más összetételű Országgyűlés megszünteti? Megítélésem szerint az ilyen védelem nem az Országgyűlés általi megválasztottsághoz, hanem csak az ilyen tisztség Alkotmányba emeltségéhez tapadhat. Ez a széles körű (2/3-os szavazattöbbségű) legitimitás az, amely „alkotmányosan” védetté tesz egy közmegebízást. Ha megelégednénk ehhez a pusztán Országgyűlés általi megválasztottsággal, úgy gyakorlatilag lehetővé tennénk a mindenkorin Országgyűlés számára a „kénye-kedve” szerinti számú pozíciók választási ciklusokon túli kialakítását. Ez a gyakorlat pedig éppen hogy előidézője lehet a majdani kormányozhatóság veszélyeztetésének, minthogy Alkotmányban rögzített feladatkörű szervek (Országgyűlés, Kormány, miniszterek) irányító és felügyeleti munkáját béníthatnák meg az előző kormányzattól „ajándékba kapott”, tetszőleges számú, maguknak védeltséget követelő vezetői megbízatások.

II.

1. Kiemelten hangsúlyozom azonban: nem az Alkotmánybíróságnak, hanem a törvényhozó hatalomnak a dolga az, hogy az Alkotmányban nem szabályozott szervek, szervezetek vezetői megbízatásának kérdését (kormányzati ciklusokhoz igazítását) a „helyére tegye”, s a szükségesnek ítélt törvénymódosításokat elvégezze. Ehhez azonban kívánatos lenne egyértelműen felvállalni azt az elvet, hogy a működőképes kormányzat (kormányozhatóság) megteremtése elengedhetetlenül szükségessé teszi a kormányhivatalok vezetőinek megbízatási idejét a kormányzati ciklusokhoz igazítani. Ehelyett ma a meghatározóan fontos, „stratégiai” jelentőségű országos hatáskörű kormányhivatalok esetében is bizonyítani kell a szervezeti változást, módosítást ahhoz, hogy azok vezetőinek váltására sor kerülhessen. Nyilvánvaló, hogy ez az álszemérem nem fedi el azt a háttérben megbúvó (s álláspontom szerint jogos) mindenkorin kormányzati törekvést, hogy a Kormány számára kiemelten fontos szervezetek (stratégiai ágazatok) élén olyan vezetők álljanak, akik élvezik az adott Kormány bizalmát, megfordítva: biztosítékai a kiegyensúlyozott kormányzásnak. Másképpen fogalmazva: a Kormány a maga által megbízott (saját) kormányhivatala vezetőjén keresztül teljesítheti maradéktalanul az Alkotmányból folyó kötelezettségeit:

„35. § (1) A Kormány

(...)

c) irányítja a minisztériumok és a közvetlenül alárendelt egyéb szervek munkáját, összehangolja tevékenységüket;

e) biztosítja a társadalmi-gazdasági tervek kidolgozását, gondoskodik megvalósulásukról.”

A kormányzati cikluson átnyúló vezetői megbízatás (választás, kinevezés) azoknál az „alkotmányos” intézményeknél indokolt, amelyek a hatalommegosztás elvéből következő ellensúlyt képeznek (képezhetnek) a végrehajtó hatalommal szemben. A Magyar Energia Hivatal (hasonlóan a többi kormányhivatalhoz) nem tartozik ebbe a körbe, ellenkezőleg, a végrehajtó hatalom szervezeti rendszerének a része, a kormány „hivatala”, amelyet Kormány irányít, miniszter felügyel. Következésképpen az tekinthető távlatosan alkotmányos megoldásnak, ha a Hivatal vezetőinek megbízásáról, a megbízás visszavonásáról a Kormány (előre kiszámítható módon) döntene és e vezetői megbízatása egybeesne a Kormány mandátumával. Így van ez ma, például a minisztériumi államtitkárok, szakállamtitkárok esetében. A velük való párhuzamba állítást egyébként maga a 2006. évi LVII. törvény végezte el: „A kormányhivatal vezetője – ha törvény eltérően nem rendelkezik – államtitkári illetményre és juttatásokra jogosult.” [72. § (5) bekezdés] Továbbá: „A kormányhivatal vezetőjének helyettese – ha törvény eltérően nem rendelkezik – szakállamtitkári illetményre jogosult.” [72. § (6) bekezdése]. Nem látom alkotmányosan igazolható okát annak, hogy a Hivatal gyakorlatilag államtitkári jogállású vezetője miért nem a Kormány megbízatásának idejére kap vezetői megbízást. E kormányhivatal élén álló személy jelenlegi – 6 évben meghatározott – vezetői megbízatása eleve magában rejti annak a lehetőségét, hogy kormányváltás esetén bármilyen okból is, de megszűnik a megbízatása. (Mert az új Kormány bizalmát nem élvezzi.)

Fentebb utaltam arra, hogy a kormányhivatalok megbízatási idejének megszüntetése – munkáltatói aktusként „irányítási” aktus, s ilyenként nem vonható maradéktalanul az Alkotmány 57. § (5) bekezdésének alkalmazási körébe. Azaz: a döntés – jellegét tekintve – sem nem bírósági, sem nem közigazgatási, sem nem más hatósági döntés, amellyel szemben jogorvoslatnak lenne helye. Méginkább így van ez akkor, ha a kormányhivatal vezetőjének a megbízatása egybeesik (egybeeshet) a Kormányéval, amikor is a Kormány – saját szervezetéről lévén szó – indoklás nélkül meg is szüntetheti (szüntethetné) a kormányhivatal vezetőjének a megbízatását. Álláspontom szerint ilyen irányban történő – a törvényalkotásban is megjelenő – elmozdulás alkotmányosan biztosítaná a Kormány szabadabb mozgásterét.

Másik oldalról is közelíthetünk azonban az exponált problémához: az Alkotmány 35. § (1) bekezdés e) pontja alapján a Kormány biztosítja a társadalmi-gazdasági tervek kidolgozását, gondoskodik azok megvalósításáról. A Kormány önállóan alakítja, valósítja meg a gazdaságpolitikáját. E gazdaságpolitikának pedig fontos része az energiapolitika. Ahhoz pedig, hogy a Kormány ezt a funkcióját betölthesse, rendelkeznie kell a gazdaságpolitikát megvalósító szervezetek kialakításának, irányításának az eszközeivel, amelynek része, hogy rendelkezzen a vezetők megbízatásának (a megbízás visszavonásának) jogával is. Gyakorlatilag ebből a feladatellátásából vezethető le az az

alkotmányos joga is, hogy önállóan kialakíthatja a minisztériumok szervezetét, s a miniszterelnök önállóságot élvez a miniszterek kiválasztása és felmentése terén. Ezekkel a jogokkal áll összhangban – alkotmányos megoldásként – az, hogy – feles törvényben – kormányhivatalok hozhatók létre, s a Kormány önállóan dönthet a kormányhivatalok vezetőinek a megbízatásáról és e megbízatás visszavonásáról. Ez a megoldás a hatalommegosztás elvével is összhangban áll, s ez kizárja azt, hogy egy (Alkotmány szintjére fel nem emelt) kormányhivatal a Kormány ellensúlya lehessen. A hatalommegosztás elvével éppen az ellentétes, ha a kormányhivatal(ok) vezetőinek megbízatása „túlnyúl” a Kormány megbízatásának az időszakán. (A ma hatályos szabályozás ezt teszi lehetővé.)

Újólag, s zárótételként hangsúlyozom: a kormányhivatalok (és központi hivatalok) vezetői megbízatási idejének meghatározása a törvényhozó politikai felelősséggel terhelt kötelezettsége, s ez nem az Alkotmánybíróság penzumája. Az Országgyűlésnek kell felelősen döntenie abban a kérdésben, milyen csoportokat képez az Alkotmányba fel nem emelt központi közigazgatási szervekből, melyek vezetőit bízta meg a kormányzati ciklus idejére, s melyek lesznek közülük azok, amelyek esetében az örökös jövőbeni konfrontáció veszélye felmerül. Felelős döntésének ezért ki kell terjednie arra is, hogy mozgásteret hagyjon az újabb kormányok kormányzati célkitűzéseinek a megvalósításához is. Ez pedig már nem az Alkotmánybíróságra tartozó kérdés, sokkal inkább a mindenkori jogi és politikai kultúrának (s nem különben politikai önmegtartóztatásnak) a kérdése.

2. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróság – alkotmányos helyzetéből és rendeltetéséből kiindulva – megteheti azt is, hogy az adott alkotmányjogi probléma rendezése céljából – hivatalból mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapítson meg. „Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata tehát elvileg lehetővé teszi mulasztásos alkotmánysértés megállapítását akkor is, ha a jogalkotó a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát teljesítette ugyan, ennek során azonban olyan szabályozási hiányosságok következtek be, amelyek már alkotmányellenes helyzetet idéztek elő.” [22/1999. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1999, 196, 201.] Úgy látom, hogy a most elbírált ügyben az Alkotmány 35. § (1) bekezdése c) és e) pontjából levezethető s azok végrehajtását garantáló tartalmú jogszabályi rendelkezések hiányoznak, illetőleg a meglévők éppen hogy akadályai az idézett alkotmányi rendelkezések végrehajtásának. Megállapíthatónak látom tehát: „... az adott kérdésben van ugyan szabályozás, de az Alkotmány által megkívánt jogszabályi rendelkezés hiányzik.” [22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108, 113.] A jogalkotó nem megfelelő tartalommal szabályozott és az alkotmányellenes helyzet ezáltal állt elő. [15/1998. (V. 8.) AB határozat, ABH 2003, 328, 343.]

Mindezekre tekintettel a többségi határozathoz képest több törvényi rendelkezés megsemmisítését tartottam vol-

na indokoltnak: a megsemmisítések indokát azonban nem a többségi határozatban írtakban látom, hanem abban, hogy az Alkotmányban nem szereplő, a Kormány irányítási (és munkáltatói jogkörébe tartozó) kormányhivatalok vezetőinek a Kormány megbízatási idején túlnyúló megbízatása veszélyeztetheti a működőképes, folyamatos és zavartalan kormányzati munkát feltételező alkotmányi rendelkezések [35. § (1) bekezdés c) és e) pontjai] végrehajtását.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 6/2007. (II. 27.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában – dr. Kovács Péter alkotmánybíró különvéleményével – meghozta az alábbi

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 8. § (1) bekezdése alkotmányellenes, ezért e rendelkezést a határozat közzétételének napjával megsemmisíti.

2. Az Alkotmánybíróság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 40. § (2) bekezdése és 41. §-a alkotmányellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 8. § (1) bekezdése, 40. § (2) bekezdése és 41. §-a alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezte. Az indítványozó által jelölt rendelkezések egyrészt a közvélemény-kutatási eredmények szavazást

megelőző nyilvánosságra hozatali tilalmával, másrészt a kampánycsend (annak megsértése) meghatározásával kapcsolatosak. Az indítványozó szerint a véleménynyilvánítási- és sajtószabadságot [ezáltal az Alkotmány 61. § (1) és (2) bekezdését, valamint az alapjog-korlátozásra irányadó 8. § (2) bekezdését] sértik a vizsgálni kért rendelkezések. Kifejtette, hogy nincs olyan kényszerítő ok, amely szükségessé tenné a véleménynyilvánítási- és sajtószabadság korlátozását a kampánycsend intézménye és a közvélemény-kutatási eredmények közzétételére vonatkozó tilalom által.

Az indítványozó szerint továbbá: „annak feltételezése, hogy a kampánycsend alatti kampány képes lenyűgözően befolyásolni a választó akaratát, ellentétes az Alkotmány 71. § (1) bekezdésében, az általános egyenlő és titkos szavazásról szóló rendelkezésben kifejeződő tartalommal...” is. A választások tisztaságát – érvelt az indítványozó – a Büntető Törvénykönyv választási visszaélésekkel kapcsolatos rendelkezései megfelelően biztosítják, ezek mellett a Ve. közvélemény-kutatási eredmények nyilvánosságra hozatali tilalmával összefüggő és kampánycsendre vonatkozó szabályaira nincs szükség.

Az indítványozó a vizsgálni kért rendelkezések kapcsán utalt továbbá az Alkotmány 7. § (1) bekezdésével való ellentétre, mivel véleménye szerint sérül az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) vélemény szabadságra irányadó 10. cikke, valamint az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének sérelmét is felvetette.

Az indítványozó a fentiek alapján kezdeményezte a Ve. 8. § (1) bekezdése, 40. § (2) bekezdése és 41. §-a alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését.

II.

1. Az Alkotmány hivatkozott rendelkezései szerint:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.

(...)

7. § (1) A Magyar Köztársaság jogrendszere elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait, biztosítja továbbá a vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek és a belső jog összhangját.

(...)

8. § (1) A Magyar Köztársaság elismeri az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait, ezek tiszteletben tartása és védelme az állam elsőrendű kötelessége.

(2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.

(...)

61. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.

(2) A Magyar Köztársaság elismeri és védi a sajtó szabadságát.

(...)

71. § (1) Az országgyűlési képviselőket, az Európai Parlament képviselőit, a helyi önkormányzati képviselőket, valamint a polgármestert és a fővárosi főpolgármestert a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással választják.”

2. A Ve. érintett szabályai szerint:

„8. § (1) A szavazást megelőző nyolcadik naptól a szavazás befejezéséig a választásokkal kapcsolatos közvélemény-kutatás eredményét nem szabad nyilvánosságra hozni.

(...)

40. § (1) A választási kampány a választás kitűzésétől a szavazást megelőző nap 0 óráig tart.

(2) A szavazást megelőző nap 0 órától a szavazás befejezéséig választási kampányt folytatni tilos (kampánycsend).

(...)

41. § A kampánycsend megsértésének minősül a választópolgárok választói akaratának befolyásolása, így különösen: a választópolgárok számára a jelölt vagy a jelölő szervezet által ingyenesen juttatott szolgáltatás (szavazásra történő szervezett szállítás, étel-ital adása), pártjelvények, zászlók, pártszimbólumok, a jelölt fényképét vagy nevét tartalmazó tárgyak osztogatása, választási plakát (a továbbiakban: plakát) elhelyezése, a választói akarat befolyásolására alkalmas információk szolgáltatása elektronikus vagy más úton.”

III.

Az indítvány részben megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság a 39/2002. (IX. 25.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) már döntött a Ve. 40. § (1) és (2) bekezdése, illetve 41. §-a alkotmányossága tárgyában (ABH 2002, 273.). Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban – többek között – megállapította: „... az Egyezmény 10. cikke, továbbá az Egyezségokmány [Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya] 19. cikke nem tartalmaz közvetlen rendelkezést arról, hogy a választásokra tekintettel az alkotmányos alapjogok korlátozhatók. Ugyanakkor az Egyezmény 10. cikkének 2. pontja és az Egyezségokmány 19. cikkének 3. pontja lehetőséget biztosít arra, hogy a véleménynyilvánítás jogát mások jogai védelme érdekében törvény korlátozza. Ilyen korlátozást jelent a Ve. 40. § (1) és (2) bekezdésében szabályozott

kampánycsend intézménye, amely a véleménynyilvánítás- és a sajtószabadság időbeni korlátozását valósítja meg.

A választójog az Alkotmány 70. § (1) bekezdésébe foglalt alapvető jog. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam. A demokrácia elvén alapuló politikai rendszer elengedhetetlen feltétele a stabil, jogszerűen és kiszámítható módon működő választási rendszer. A választói akarat kifejezése, vagyis az országgyűlési választás ugyanis a Magyar Köztársaság legfelsőbb államhatalmi szervét konstituálja, legitimálja és legitimizálja.

A választási rendszer egyik lehetséges eleme a kampánycsend intézménye. A kampánycsend a választói akarat kinyilvánításának zavartalanságát biztosítja. A választói akarat zavartalan kinyilvánítása a legfelsőbb államhatalmi szerv szabad akaraton alapuló létrehozását, illetve azon keresztül a Magyar Köztársaság demokratikus jogállamiságát garantálja. A választójog védelme és a demokratikus jogállamiság követelménye szükségessé teheti a kampánycsend intézményét, illetve a véleménynyilvánítás- és sajtószabadságnak a kampánycsend által megvalósuló korlátozását.

A kampánycsend – a támadott szabályozás szerinti – rövid időtartama miatt a korlátozás csak a választási kampány (minimum 84 nap) időtartamának elenyésző töredékére vonatkozik (86 óra). A kampánycsend rövidsége, általános érvénye, illetve csak a választás napját közvetlenül megelőző időre való kiterjesztése miatt a korlátozás a célhoz képest arányosnak minősül.

Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy a Ve. 40. § (1) és (2) bekezdése, illetve 41. §-a nem ütközik az Alkotmány 8. § (1) és (2) bekezdésébe. A kampánycsend intézménye alapvető jog lényeges tartalmát nem korlátozza. A véleménynyilvánítás- és sajtószabadságot [Alkotmány 61. § (1) és (2) bekezdés] pedig csak a feltétlenül szükséges mértékben korlátozza a választások zavartalan lebonyolítása céljából.” (ABH 2002, 273, 279.)

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen indítványnak a Ve. 40. § (2) bekezdése és 41. §-a alkotmányellenességének megállapítására irányuló kérelme tárgyában korábban már határozatot hozott. Az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 31. § c) pontja határozza meg a res iudicata fogalmát az alkotmánybírósági eljárásban. E szerint az Alkotmánybíróság az eljárást megszünteti, ha „az indítvány az Alkotmánybíróság által érdemben már elbírált jogszabállyal azonos jogszabály (jogszabályi rendelkezés) felülvizsgálatára irányul, és az indítványozó az alkotmánynak ugyanarra a §-ára, illetőleg alkotmányos elvére (értékére) – ezen belül – azonos alkotmányos összefüggésre hivatkozva kéri az alkotmány sértést megállapítani (‘ítélt dolog’)”. (ABH 2003, 2076.)

Erre tekintettel az Alkotmánybíróság a Ve. 40. § (2) bekezdése és 41. §-a alkotmányellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszüntette.

2. Az Abh. – a kampánycsend törvényi szabályainak alkotmányossági vizsgálata mellett – a közvélemény-kutatási eredmények nyilvánosságra hozatalával kapcsolatos tilalmat nem érintette, ezért az Alkotmánybíróság a Ve. 8. § (1) bekezdése tekintetében az érdemi eljárást lefolytatta.

2.1. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint más a célja a kampánynak és más a közvélemény-kutatásnak. Míg a kampány kifejezetten a választópolgári akarat formálására (a meggyőzés befolyásolására) irányul, addig ilyen közvetlen célja a közvélemény-kutatási eredmények közzétételének nincs. A közvélemény-kutatás főként a tájékoztatást szolgálja, azzal a céllal, hogy elősegítse az egyének a politikai folyamatokban való megalapozott részvételét. Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény 10. Cikkével kapcsolatban az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága a választási kampány médiumokban történő ismertetéséről, azok felhasználásával való folytatásáról 1999. szeptember 9-én ajánlást fogadott el [R (99) 15 számú ajánlás]. Az ajánlás – amely e kérdést az írott és elektronikus média tájékoztatási szabadságának szempontjából vizsgálta – III. része külön kezeli a jelöltek érdekében történő közlést („dissemination of partisan electoral messages”), illetve a közvélemény-kutatási eredmények nyilvánosságra hozatalát. A Bizottság hangsúlyozta, hogy a választás napján vagy ezt megelőző napokban a közvélemény-kutatási eredmények nyilvánosságra hozatalát korlátozó vagy tilalmazó szabályoknak meg kell felelniük az Egyezmény 10. Cikke és a strasbourgi bíróság által támasztott követelményeknek. A közvélemény-kutatási adatok nyilvánosságra hozatalakor tájékoztatni kell a közvéleményt, ki rendelte meg, ki, mikor és milyen módszerrel végezte a közvélemény-kutatást; hány főre terjedt ki; mekkora a mintanagyságból fakadó hibahatár; minden más kérdés azonban a média önszabályozására tartozik.

A jelen határozatban vizsgált közvélemény-kutatási eredmények közzétételének tilalmára vonatkozó kérdések külföldi szabályozása változatos képet mutat. Nincs a magyar szabályozáshoz hasonló tilalom pl. Ausztriában, Németországban, az Egyesült Királyságban. Egyes nyugat-európai országok mellett (Franciaország, Olaszország, Spanyolország) az utóbbi időben elsősorban Kelet-Közép Európában jelentek meg a klasszikus kampánycsend-szabályok mellett a várható választási eredmények nyilvánosságra hozatalára vonatkozó tilalmak. Így pl. a lengyel parlamenti választást szabályozó törvény a kampánycsend időszakában tiltja a várható választói magatartásról és választási eredményről készült közvélemény-kutatás nyilvánosságra hozatalát (a 2001-es lengyel parlamenti választási törvény 86. §-a). Az orosz szövetségi alsóházi és elnök-választás esetén a szavazást megelőző három nappal, míg a bolgár parlamenti választások napját megelőző 24 órától a választások befejezéséig nem hozhatók nyilvánosságra közvélemény-kutatási adatok. [Duma-választási

törvény 55. § (3) bekezdés; szövetségi elnökválasztási törvény 46. § (3) bekezdés; bolgár parlamenti választási törvény 59. § (2) bekezdése].

2.2. A Ve. 8. § (1) bekezdése alapján jelen ügyben az Alkotmánybíróságnak alapjogi sérelmet kellett vizsgálnia: az indítványozó az Alkotmány 61. § (1) és (2) bekezdésében foglalt alapjogok, a véleménynyilvánítás szabadsága és a sajtószabadság alkotmányellenes korlátozására is hivatkozott. Az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatban elsőként azt állapította meg, hogy a közvélemény-kutatás közzétételének a Ve. 8. § (1) bekezdésébe foglalt tilalma valóban korlátozza a véleménynyilvánítás- és sajtó szabadságát. Ez által mind az írott, mind az elektronikus sajtó elesik attól a lehetőségtől, hogy a szavazást megelőző nyolc napon belül a felmérések eredményeit nyilvánosságra hozza. Mindezen túlmenően a közvélemény-kutatás eredményeinek nyilvánosságra hozatali korlátozása a demokratikus közvélemény kialakulásához elengedhetetlen információszabadság alapjogával, azon belül a választópolgárok tájékozódáshoz való jogával is szoros összefüggésben áll, amelyek szintén az Alkotmány 61. § (1) és (2) bekezdéseit érintik. Az alapjog-korlátozás alkotmányosságának megítélése – azaz az Alkotmány 8. § (2) bekezdésének sérelme – tekintetében az Alkotmánybíróság a 22/1992. (IV. 10.) AB határozatában kifejtette: „Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az alapvető jog korlátozása csak akkor marad meg alkotmányos határok között, ha a korlátozás nem az alapjog érinthetetlen lényegére vonatkozik, ha az elkerülhetetlen, azaz kényszerítő okkal történik, továbbá, ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest nem aránytalan.” A 30/1992. (V. 26.) AB határozat pedig rámutatott: „Az állam akkor nyúlhat az alapjog korlátozásának eszközéhez, ha másik alapvető jog és szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el. Az alapjog korlátozásának alkotmányosságához tehát önmagában nem elegendő, hogy az másik alapjog vagy szabadság védelme vagy egyéb alkotmányos cél érdekében történik, hanem szükséges, hogy megfeleljen az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjog-sérelem súlya megfelelő arányban legyen egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni. Alkotmányellenes a jog tartalmának korlátozása, ha az kényszerítő ok nélkül, önkényesen történik, vagy ha a korlátozás súlya az elérni kívánt célhoz képest aránytalan.” (ABH 1992, 167, 171.). Az Alkotmánybíróságnak tehát azt kellett vizsgálnia, hogy a Ve. 8. § (1) bekezdésébe foglalt tilalom az alapjogok, így a véleménynyilvánítási- és sajtószabadság szükséges és arányos korlátozása-e.

A közvélemény-kutatási felmérések nyilvánosságra hozatali korlátozásának célja – ami a korlátozás szükségességét eredményezheti – a választások zavartalan lebonyolításához kapcsolódik. Alkotmányossági kérdés ugyanakkor, hogy az adott cél – annak biztosítása, hogy a választói akarat kinyilvánítása zavartalan legyen – csak így, a véleménynyilvánítási- és sajtószabadság alapjogának ezen korlátozásával érhe-

tő-e el. Az Alkotmánybíróság ugyancsak a fentebb idézett 30/1992. (V. 26.) AB határozatában megállapította: „Valamennyi alkotmányos alapjog tekintetében fontos kérdés, hogy azokat lehet-e és milyen feltételekkel megszorítani, korlátozni, kollíziójuk esetén milyen szempontok alapján kell a prioritást meghatározni. A véleménynyilvánítás, illetve az ebbe beletartozó sajtószabadság esetén ez a kérdés kiemelt jelentőséget kap, mivel ezen szabadságok a plurális, demokratikus társadalom alapvető értékei közé tartoznak. Éppen ezért a véleménynyilvánítás szabadságának kitüntetett szerepe van az alkotmányos alapjogok között...” (ABH 1992, 167, 170–171.)

Az Alkotmánybíróság a 338/B/2002. AB határozatában – a Ve. 89. §-a vizsgálata kapcsán – foglalkozott azzal a problémával, hogy a közvélemény-kutatási felmérések közzététele befolyásolhatja-e a választások tisztaságát abból a szempontból, hogy ösztönzi a választópolgárokat a lakóhelyüktől távol történő szavazásra. E határozat szerint: „Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza: a közvélemény-kutatások felmérései, valamint az első forduló alapján rendelkezésre álló tényleges eredmények között a választójog szempontjából lényeges különbség van. A közvélemény-kutatási adatok megismerhetősége alkotmányosan nem elfogadható indok az igazolással történő szavazás kizárására, mert ha a jogalkotó ezen indok alapulvételével zárna ki a lakóhelytől távol történő szavazás lehetőségét, az a választójog aránytalan (ezért alkotmányellenes) korlátozását eredményezné. Azonban amikor már tényleges választási adatok (az első forduló eredménye) válnak megismerhetővé, a jogalkotó a választások tisztaságának biztosítása érdekében, a választójog lényeges tartalmának korlátozása nélkül zárja ki az igazolás alapján történő szavazás lehetőségét.” (ABH 2003, 1504, 1507–1508.)

Az Alkotmánybíróság megítélése szerint e határozat figyelembe veendő a tekintetben, hogy az Alkotmánybíróság különbséget tett a közvélemény-kutatási felmérések, és a tényleges választási eredmények között akkor, amikor az alapjog-korlátozás alkotmányosságát értékelte. Az Alkotmánybíróság álláspontja, hogy a véleménynyilvánítási- és sajtószabadság, illetve az információszabadság Ve. 8. § (1) bekezdésébe foglalt módon történő korlátozása nem fogadható el alkotmányosan, még akkor sem, ha a közvélemény-kutatási adatoknak a választói magatartásra kiható voltát elismerjük. Bár a választások zavartalan lebonyolítása legitim – alkotmányosan elfogadható – cél az alapjog-korlátozás szükségességéhez, de a Ve. 8. § (1) bekezdésébe foglalt nyolc napig tartó tilalom nincs arányban az elérni kívánt céllal, azaz a választások zavartalanságához fűződő legitim érdekekkel. E cél a vélemény- és sajtószabadság Ve. 8. § (1) bekezdésébe foglalt arányú időbeli korlátozása nélkül is elérhető. Az alapjog-korlátozás aránytalansága ezért megállapítható. Alkotmányosan ugyanis nem indokolható a véleménynyilvánítási- és sajtószabadságnak a kampánycsend általi – az Abh. szerint a választójog védelme és a demokratikus jogállamiság követelménye alapján szükségesnek ítéltető és arányos mérté-

kü – korlátozásánál súlyosabb korlátozása. „Vagyis az egyéni véleménynyilvánítás, a saját törvényei szerint kialakuló közvélemény, és ezekkel kölcsönhatásban a minél szélesebb tájékozottságra épülő egyéni véleményalkotás lehetősége az, ami alkotmányos védelmet élvez.” [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 179.]

Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy nem szükségtelenül, de aránytalanul korlátozza a véleménynyilvánítás- és sajtó szabadságát a Ve. 8. § (1) bekezdésébe foglalt nyolc napos korlátozás, ezáltal sérti az Alkotmány 8. § (2) bekezdését, illetve 61. § (1) és (2) bekezdését. Az Alkotmánybíróság ezért e rendelkezést megsemmisítette. A döntés nyomán a közvélemény-kutatási felmérések nyilvánosságra hozatali tilalmára – mint jogintézményre – a kampánycsend (Ve. 40. § és 41. §) szabályai lesznek irányadók. A Ve. 41. §-a szerint a kampánycsend megsértésének minősül a választópolgárok választói akaratának befolyásolása, így különösen „a választói akarat befolyásolására alkalmas információk szolgáltatása elektronikus vagy más úton.”

2.3. Az indítványozó az alkotmányossági vizsgálatot más alkotmányos tilalmak szempontjából is kezdeményezte. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint, ha az adott rendelkezés alkotmányellenességét az Alkotmány valamely tétele alapján már megállapította, az indítványokban felhívott további alkotmányi rendelkezésekkel fennálló ellentétet már nem vizsgálja. [61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361, 364.; 16/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 425, 429.; 56/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 478, 482.; 35/2002. (VII. 19.) AB határozat, ABH 2002, 199, 213.; 4/2004. (II. 20.) AB határozat, ABH 2004, 66, 72.; 9/2005. (III. 31.) AB határozat, ABH 2005, 627, 636.]

A határozat közzététele az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 41. §-án alapul.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k., Dr. Harmathy Attila s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke, alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Erdei Árpád
alkotmánybíró helyett

Dr. Holló András s. k., Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 363/B/2003.

Dr. Kovács Péter alkotmánybíró különvéleménye

A többségi határozat rendelkező részének 1. pontjával és annak indokolásával nem értek egyet és álláspontomat az alábbiakban foglalom össze.

1. A közvélemény-kutatás a jelenkor sajátos intézménye, amelynek tudományos megalapozottságát, szakmai kritériumrendszerét magam sem vonom kétségbe és magától értetődőnek tekintem, hogy a választások között, illetve magában a választási kampányban a közvélemény-kutatások komoly szerepet játszanak. Ily módon a választópolgárok értesülhetnek arról, hogy az egyes pártok országos vagy helyi szinten milyen támogatással bírnak az adott pillanatban és dönthetnek arról, hogy kitartanak saját pártpreferenciájuk mellett, vagy éppen az elsődleges preferencia esélytelensége esetén a legközelebb eső politikai irányvonalat támogatják, vagy esetleg egy kampányesemény hatására jelentősebb mértékben váltanak. A jelöltek és a pártok számára is hasznosak a közvélemény-kutatások, ideértve azok nyilvánosságra hozott, illetve csak a megrendelővel közölt formáit: ez befolyásolhatja a kampánystratégia megformálását, illetve a kampány vívása során a taktikai elemek módosítását, a választási siker érdekében történő egyéb lépések megtételét. A közvélemény-kutatások nyilvánosságra hozatala a választópolgárok esetében a mozgósítást és az elkényelmesedést egyaránt eredményezheti.

A közvélemény-kutatások eredményei ugyanakkor a média közvetítésével jutnak el a választópolgárokhoz és több államban érzékelhető az a jelenség, hogy a média egyes szereplői a közvélemény-kutatások elemzését nem mindig *sine ira et studio* elfogulatlansággal végzik el, hanem maguk is a közvélemény alakításához kívánnak hozzájárulni. Ennek ismert eszköze a negatív konnotációk hangsúlyozott ismételése, amely után az illető személy vagy párt rokonszenv-indexe jelentősen csökken. Ebben az esetben a csökkenés tényének, mértékének magyarázata, valós és vélt okainak kutatgatása az, ami egy öngerjesztő folyamattá tud válni. Ilyen összefüggésekben még a *lege artis* elvégzett közvélemény-kutatás is az objektív mérce és tájékoztatás helyett a politikai célok egyik segédeszközévé válik.

Mindezzel a modern parlamenti demokráciák pártjai, kampánystratégiáik eleve számolnak, ideértve azt, hogy különböző technikákkal javítani próbálják saját arcukat, s rontani a politikai ellenfelét. A választási stratégiák és taktikák megtervezői ennek megfelelően használják a közvélemény-kutatásokat, mint ahogyan építenek a valóban független média, illetve a pártszimpátiájú média által nyújtott lehetőségekre.

2. Európában láthatunk példát a szigorúbb és a megengedőbb jogszabályi megoldásokra és arra, hogyan a jogi koordináta-rendszer megengedőbbé tételével párhuzamosan legalább annyira részletes szabályozást kényszerítenek ki a tömegtájékoztatás intézményeiből. A moratórium

szempontjából a rövidebb időtartamúakat igen jól bemutatja a többségi határozat, a kép teljességéhez azonban hozzátartozik, hogy Olaszországban 15 napos, Lengyelországban 12 napos érvényesül, illetve Portugáliában 2000-ig 30 napos moratórium érvényesült.

Ennél fontosabb azonban az a tendencia, hogy ahol a jogilag előírt moratórium, illetve általában a jogi természetű szabályozás helyébe más norma lépett, ott legalább annyi korlátot írtak elő. Így például Portugáliában egy állami hatóságnál előzetesen letétbe kell helyezni az anyagot, továbbá a szakmai kritériumok teljesülését bizonyító adatokat és csak ugyanebben a formában lehet nyilvánosságra hozni azon intézmények által, amelyek erre előzetesen felhatalmazást kaptak. Ott, ahol a média, illetve az adott médium maga alakítja ki a szabályozást, ott sem ismeretlen a korlátozó természetű megoldás: Angliában a BBC-belső szabályzata közismerten hallatlanul részletesen írja körül a moderátor semleges funkciójának a közvélemény-kutatások bemutatásakor követendő stílusis jegyeit és utal arra, hogy szükség esetén – előzetesen is – igénybe kell venni a BBC belső ellenőrzésének intézményeit. Belgiumban az RTBF a 2003-as választásokra hasonló részletességgel dolgozta ki és tartatta be munkatársaival a választási magatartási kódexet, ami a közvélemény-kutatások nyilvánosságra hozatalára a moratóriumot a választás napjára és az azt megelőző napra írta elő. 2001-ben Cipruson a MEGA rögzítette, hogy csak két közvélemény-kutatást rendel, ezeket elemzi, és a választást megelőző második napon befejez mindennemű választási műsort. Látható, hogy ahol nem az állami szabályozás a részletező és kemény, ott az önszabályozás ténylegesen is létezik, pontos és hatékony (vö. az európai gyakorlatot egy európai uniós projekt keretében feldolgozó tanulmány megállapításait: Christophorou, Christophoros: *Media and Elections: Case Studies*, The European Institute for Media – Düsseldorf, Paris 2005).

Igen sajátos a franciaországi szabályozás annyiban, hogy ott az Alkotmánybíróság választási bíróságként is működik, különös tekintettel a jelöltenkénti kampánycöltség felső határa betartásának ellenőrzésében, túllépésének a mandátum megsemmisítésével is járó szankcionálásában. Ezekben az összefüggésekben érintette több határozatában a Conseil Constitutionnel a közvélemény-kutatások kérdését a kampányidőszakban, és hangsúlyozta annak jelentőségét, hogy a közvélemény-kutatás csak országos szinten a választási hajlandóságot és a pártszimpátiát mérje-e fel vagy pedig személyre szóló-e. Abszolút független-e a képviselőjelölttől, aki annak eredményeit nem is használta fel kampányában, vagy pedig tőle független volt ugyan, de eredményeit választási célra kihasználta vagy pedig eleve ő, illetve pártja, támogatói rendelték azt meg. E négy variációt ugyanis a kampányban (ti. a kampánycöltségekhez való beszámításban) különbözően kell kezelni (Décision no 91–1141/1142/1143/1144 du 31 juillet 1991, 13–14. § és Décision no 93–1328/1487 du 9 décembre 1993, 19. §).

3. Jóllehet a nemzetközi gyakorlatban nincs világos, minden államot, vagy akárcsak az európai államokat kötő zsinórmérték, érzékelhető az, hogy a közvélemény-kutatás, a média és a kampánycsend összefüggéseit a különböző európai szervezetekben igen árnyaltan látják.

Maga a többségi határozat is hivatkozik az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a (99)15 számú ajánlására a választási kampány médiumokban történő ismertetéséről, idézve abból a közvélemény-kutatások szakmai hitelét bizonyító elemek nyilvánosságra hozatalának fontosságát. Idézi azt a tételt is, hogy „minden más kérdés azonban a média önszabályozására tartozik.”

Ennek az ajánlásnak a több részletszabályban megjelölt fő üzenete azonban éppen az, hogy jöjjön létre a választások „fair, kiegyensúlyozott és pártatlan” média-háttérének az állami szabályozáson és ezt kiegészítve az önszabályozáson alapuló struktúrája. Így az ajánlás azt is hangsúlyozza, hogy az állam adott esetben beavatkozással állítsa helyre az egyensúlyt. Ezekben az összefüggésekben éppen azt hangsúlyozza az ajánlás, hogy az államok fontolják meg, nem lehet-e célszerű már a választásokat megelőző napon is megtiltani „a jelöltek érdekében történő közlést”. Az ajánlás ugyanebben az összefüggésben éppen hogy azt ajánlja, hogy fontolják meg az államok, hogy az *exit poll* eredmények nyilvánosságra hozatalát nem célszerű-e betiltaniuk a választás lezárásig. Ez az ajánlás tehát nézetem szerint nem a nyitást, mint inkább az óvatos szűkítést támasztja alá, különös tekintettel arra, hogy a pártatlanság, kiegyensúlyozottság, az állami, jogi szabályozás, illetve a média által megadott önkorlátozások beállították-e a kívánatos garanciarendszert.

Az Európa Tanács ún. Demokráciával a Jogért Bizottsága (Velencei Bizottság) – amely által elkészített Európai Választási Kódexre az Alkotmánybíróság mint irányadó dokumentumra hivatkozott 22/2005. (VI. 17.) AB határozatban (ABH 2005, 246, 251–252.) – több újabb határozatot is szentelt ezeknek az összefüggéseknek. Ilyen például a Médaiügyi irányelvek a választási megfigyelők számára [Guidelines on Media Analysis during Election Observation Mission, CDL-AD(2005)032] c. dokumentum. Egy friss, 2006-ban elfogadott jelentésében [Report on Electoral Law and Electoral Administration in Europe, CDL-AD(2006)018 jelzetű dokumentum] a jelenlegi európai választási gyakorlatot áttekintve még nagyobb óvatosságra int. „Mivel a választásokhoz kapcsolódó közvélemény-kutatásoknak kihatásuk lehet magára a választásra is, a közvélemény-kutatások közzétételét, illetve sugárzását szabályozni kell, előírva például, hogy a forrást és a többi releváns információt is csatolni kell. Rendszerint tilos a közvélemény-kutatásokat és az előrejelzéseket publikálni a választás napján (az urnák lezárása előtt) és az azt közvetlenül megelőző napon. Ott, ahol még nincs ilyen szabály, célszerű lenne annak bevezetését megfontolni [lásd a Grúziáról készített jelentést – CDL-AD(2004)005, 43. §]. Egyes esetekben azonban – például Moldovában, ahol 10 napos vagy Ukrajnában, ahol 15 napos a moratórium – az időbeli korlátozások túlzottak. Ezért ott azt aján-

lottuk, hogy az időtartamot egy ésszerűbb időre rövidítsék [CDL-AD(2004)027, 32. §; CDL-AD(2006)002, 68. §].” A Velencei Bizottság megjegyzése nyomán Grúzia a választási szabályok módosításakor a közvélemény-kutatások nyilvánosságra hozatalát illetően a választást megelőző 48 órára írt elő moratóriumot.

Figyelemre méltó továbbá, hogy bár Magyarország esetében is nevesít problémákat a jelentés, de ezek között nem említi a közvélemény-kutatások nyilvánosságra hozatalát illető moratórium hosszúságát, hanem a 2002-es választások összefüggésében hivatkozik azokra a kritikákra, amelyek az Országos Választási Bizottságnak a helyi választási bizottságok döntéseivel szembeni „fogatlanságát” illeték és a megoldást inkoherenciára, illetve visszaélésekre lehetőséget nyújtnak találták [CDL-AD(2006)018 jelzetű dokumentum 31. §].

A többségi határozat a Miniszteri Bizottság (99)15 ajánlásából átveszi a hivatkozást az Emberi Jogok Európai Bíróságának e kérdésben is irányadó joggyakorlatára.

Fontos azonban hangsúlyozni, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága maga pedig a Velencei Bizottság Kódexére hivatkozott, mint amit iránymutatónak tekintett a választások egyes technikai részletkérdéseinek megítélésében (Melnichenko c. Ukrajna ügyben hozott ítélet, 2004. október 19., 57. §). Ugyanebben a szellemben és elismerve, hogy a konkrét megoldást illetően az államoknak jelentős mozgásszabadságuk van, említette az Emberi Jogok Európai Bírósága a sajtószabadság és a választási kampány sajátosságainak összefüggéseiről szólva, hogy „mivel a két jog konfliktusba kerülhet, esetleg szükséges lehet a választások idején vagy azt megelőzően olyan korlátozásokat alkalmazni, amelyek egyébként nem lennének elfogadhatóak, annak érdekében, hogy a nép véleményének kifejezését biztosítsák a törvényhozó testület megválasztását illetően” (Bowman c. Egyesült Királyság ügyben hozott ítélet, 1998. február 19., 43. §). Ezek pedig azt támasztják alá, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága a választási kampány időszakában követendő elveket mégis *lex specialis*-nak tekinti, azaz nem mechanikusan vonatkoztatja rá a véleménynyilvánítás szabadságát illetően általában érvényesülő szabályokat, illetve saját joggyakorlatát.

4. Fentiek alapján tehát úgy vélem, hogy a jelen határozatban érintett időtartam az európai választási gyakorlatot is figyelembe véve nem lépte túl az arányosság határait. A fenti – igaz, jogilag ajánlási értékű – európai dokumentumokra figyelemmel a magam részéről nem tudom levezetni azt sem, hogy a közvélemény-kutatások természetüktől függetlenül egységesen kezelhetők és a nyilvánosságra hozatalukat illető tilalom a kampánycsúszással minden esetben tökéletesen egybecsúsztatható.

Minderre tekintettel tehát nézetem szerint az indítványt a határozat 1. pontjában az Alkotmánybíróságnak el kellett volna utasítania.

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

VI. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának közleménye

A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala a 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 73. § (1) bekezdése alapján – az eddig közzétetteken kívül – alábbi elveszett, megsemmisült gépjármű törzskönyvek sorszámt teszi közzé:

066369A	555000F
476004A	888177A
496930G	176846C
255006B	246846A
133998G	834541F
003316B	796819F
252590A	265071B
621955E	302564A
905572E	645581C
719297G	931415D
596790D	388764F
486481C	575297E
365758F	986235D
570392F	170506D
831378F	603284D
214217B	858766E
283673D	563290B
849110B	593654B
766111D	231992C
995138A	960984A
079417D	126488D
306469F	741786E
426774A	076966F
108890A	851019E
299767F	630493G
073135F	530523B
446775G	260239A
794220E	706656B
887750G	235050G
863893D	625029A
290511B	845102D
544959D	601479D
190192B	259684D
583161F	879684C
411101C	858730D
256205A	838668C
788299D	831109F
117263F	631145F
309944A	649535B
711921C	398543E
687642D	574185E
324454F	110693B
376704D	810571D
243051F	235049G
352553A	617835B
170586F	376960C

902701B	516844D	539185B	506360C
176997F	930217A	201756D	816152B
376408D	372044A	679014G	385268C
445435D	486459E	801874C	630315D
736919C	304274A	861258D	779619C
018690A	047571B	135464B	700308E
750900A	760991C	356537G	025620A
308575B	620330A	104802B	962835B
539353B	965169D	859079E	749419D
181146D	648721F	619349C	134915F
055011E	519420D	135469B	907380A
683444F	768719D	784116B	577209D
032613C	138228E	279389B	344401C
700414F	258048C	037518G	088915A
524814A	213976G	389728C	030529C
154918D	375340E	847783B	628007E
668997B	018511C	844824E	413501A
501794E	877881C	877681E	237789E
201850E	245079B	936901C	002975F
185351F	946351B	267011F	734121C
030642F	522529C	685874F	462202B
159342A	849791E	304354D	283721E
738586F	637625A	254628E	732144F
156907G	841035C	480947E	175641C
843250F	271157B	895249C	417293G
836961G	673043A	021907C	811312C
367713D	523642C	162392F	640081A
853474E	757873B	682365E	851035E
240490B	058512C	647562A	846394B
782229B	250732D	014749G	122999A
953026B	537582B	240652C	998402A
356701A	893711A	813749A	050778E
257366G	866363G	494922F	
503912E	427129E	867240A	
087332F	806648E	168649C	

Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala

Helyesbítés: A Magyar Közlöny 2006. évi 160. (2006. december 22.) számában kihirdetett, a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvény

- 3. számú mellékletének 15.1.2.3. pontjának címe helyesen:
„15.1.2.3. Iskolai oktatás a 9–13. évfolyamon”
- 9. számú mellékletének fejlécében az utolsó oszlop helyesen: **Egyenleg**

(Nyomdahiba)

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével. A Szerkesztőbizottság elnöke: Gilyán György. A szerkesztésért felelős: Kovácsné dr. Szilágyi-Farkas Zsuzsanna. Budapest V., Kossuth tér 1–3. Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel.: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2007. évi éves előfizetési díj: 99 792 Ft. Egy példány ára: 210 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána +8 oldalanként +189 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

07.0595 – Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert vezérigazgató-helyettes.

